

目 次

一、编排体例

二、简短的前言1

三、缩写字本编9

ㄱ 9

ㅋ 20

ㆁ 30

ㄴ 45

ㄷ 50

ㄹ 56

𐌲	67
𐌳	72
𐌴	78
𐌵	83
𐌶	92
𐌷	108
𐌸	116
𐌹	122
𐌺	130
𐌻	145
𐌼	154
𐌽	159
𐌾	166
𐌿	170

୧	171
୨	178
୩	184
୪	187
୫	195
୬	202
୭	208
୮	213
୯	223

简短的前言

在藏文文献资料和古藏文典籍——特别是一些手抄本中，经常会看到一些缩写字。有的缩写字出现频率高，书写法趋于规范，容易辨认；而有些名称或词组的缩写字，却须根据具体语言环境，参证别的资料才能确定其原形词语。而这类缩写字一般词典均不收录，这就给读者带来极大不便。因为工作需要，本人在接触大量手抄本藏文书籍时，随手记下这类缩写字，加上一些常用缩写字，共得两千余条，整理成册，由四川民族出版社出版。目的是向学习、整理和阅读手写本藏文典籍文献的人提供一种识别、辨认藏文缩写字的工具。同时，对于研究、探讨藏文缩写字的规律也提供了可资参考的素材。

藏文缩写字有的已经约定俗成，趋于规范，而更多缩写字的书写法尚不统一，同一词语出现几种不同的缩写法。但是，悉心研究，便能看出藏文缩写字仍然是有规则可循的。并非随心所欲、各行其是。现将这种规则略述于下：

一、双音节词的缩写方式：

双音节词的缩写方式通常是保留其元音符号，删除一些辅音字母，把两音节合写为一个音节。最常用的有两种：一是“掐头去尾”，二是“同字合并”。另外还有一种是替代法，即用笔画较少的字母或符号代替笔画较多的字母，使字（词）的长度缩短。例如：

1. “掐头去尾”，就是把后一音节的“头”和前一音节的“尾”去掉，合写成一个音节的缩写字。

例如：

ཀུན་ཤེས། — གྲུ། 1. 了解一切，全知的。 2.

善巧者。

གཏུང་རྟེན། — གྱེན། 灵塔，存放尸骨之塔。

如果前一音节是开音节，没有“尾”（没有后加字母）时，缩写时只要“掐掉”第二音节的“头”就行了。

例如：

དག་འདུན་—— 僧众，僧伽（佛）。

བདེ་གསེགས།—— 善逝（藻）。佛，
修伽陀。

在这类缩写字里，有时只“掐（第二音节的）头”，不去（第一音节的）尾”。

例如：

སྤྲུལ་བཤུལ།—— 苦，痛苦。

བྱུང་སྐད་།—— 走兽，畜生。

还有一种情况，就是第二音节的“头”掐得不干净，还留下一点痕迹。例如：

（1）保留第二音节的下加字——ལ、ར、ལ。

例如：

མཐར་མཐེན། — ལཱྭ་ཤིན། 通晓，通达；深解，

彻底了解。

དངོས་གྲུབ། — རྒྱུ། 成就（佛）。修行的成

果。

བྱིན་ཆེན་པོ། — རྒྱལ་པོ། 加持（佛）。

（2）保留第二音节的塞擦音字母（ཅ、ཆ、ཇ）

的符号“~”

例如：

པདྨ་ཅི། — བྱི། 甘露，天神所饮。

ཕུན་ཆོག་པོ། — རྒྱལ་པོ། 1. 圆满。2. 吉祥。3.

丰富。

ཀུན་རྫོབ། — རྒྱལ་པོ། 世俗（佛），亦称俗谛。

2. 同字母合并，就是藏文语词缩写时，其音节间相连的两个字母如果相同，则删除一个。

例如：

གཟུགས་ལྗོངས་ — གཟུགས་ལྗོངས་ 净色，即体态美
观。

དངམས་ལྗོངས་ — དངམས་ལྗོངས་ 幢相，具足光，具足威
德。

ཉག་གཅིག་ — ཉག་གཅིག་ 1. 单独. 2. 一根。

གཞོན་ནུ་ — གཞོན་ནུ་ 童子，青年。

ནམ་མཁའ་ — ལྟོན་མཁའ་ 虚空，天空。

3. 替代法，即用笔画较少的字母或符号代替笔画较多的字母，使字（词）缩短。例如：

(1) 用 — ཁྱེད་ 代替གསལ་

ཕྱག་སྐུ་ — ཕྱག་སྐུ་ 方，方向，方面。

གདུགས་དཀར་ — གདུགས་དཀར་ 1. 白伞. 2. 白伞盖

天母（本尊名）。

(2) 用小圆圈“○”代替མ།

ཐམ་པ།——ཐུཤ། 整，如十个整，一百个整。

ཐམས་ཅད།——ཐྱི། 所有，一切，全部，无遗。

二、虚词的缩写方式：

虚词主要指藏文语法里的格助词、句终词和承接词。下面分别加以说明：

1. 属格助词(འབྲེལ་སྟེ།)

例如：

འབྲེལ་གྱི་ལོ།——འཁྱའི་ལོ། 辰年，龙年。

ཡག་གི་ལོ།——ཡེག་གི་ལོ། 亥年，猪年。

2. 具格助词——(བྱེད་སྟེ།)

例如：

བྱེད་གྱིས།——གཤིས། “我”的主动格。

ཐག་གིས་ཚད་འདྲིམ་——མཐོང་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་ 以绳度量。

3. 位格助词(གནས་གཞི)

例如：

གནས་སུ།——འདྲུལ། 住处。

མཚམས་སུ།——འཁྲུལ། 结合处，交接处。

4. 句终词(སྒྲིག་སྒྲིག་ཅིག་)

例如：

གནང་ངོ་།——གཞི་ལྟོ 许可，允许。

དགུམ་མོ།——འགྲུལ། 杀死。

5. 承接词(ལྟོག་བཅས་།)

例如：

བཞུང་དེ།——འཁྲུལ། 生。

ཕུག་པོ་གས་ལྷོ།—— ལྷོ་ཁུ་ལྷོ། 授礼，摩顶。

三、以号码代字的缩写方式

号码代字主要是：༡、༢、༣、༤ 等几个数码，其中以༡、༤ 为多。

例如：

གཅིག་གི།—— ཅི། 单独的，独个的。

འཛིན།—— ཅུ། 1. 面貌。2. 相同，如是。

འཛིན་ནག་།—— ཅུ་ན། 1. 黑脸。2. 猴子。

编写这类工具书还只是一种尝试，由于编著者水平有限，书中一定有不少不妥之处，恳请读者指正。

编 著 者

一九八三年十月于北京

ྱ

ཀྱིལ། ཀྱུན་དྲིལ། 纏縛（佛），1. 烦

恼。2. 灾害。

ཀྱིལ། ཀྱུན་མཐེན། 遍知，一切智（藻）。

1. 佛。2. 大自在（天神名）。

ཀྱིལ། ཀྱུན་མཐེན། （注同上）

ཀྱིལ། ཀྱུན་ཏུ། 一切，普遍。

ཀྱིལ། ཀྱུན་ནས། 1. 普遍，周遍。2. 副词。

ཀྱིལ། ཀྱུན་ནས། （注同上）

ཀྱིལ། ཀྱུན་ཇོང། 世俗（佛）。假的。

ཁྱེ། ཀུན་རྫོབ་ས། 世俗（佛）能障蔽胜
义，故名世俗。

ཁྱེ། ཀུན་རྫོབ་ས། （注同上）

ཁྱེ། ཀུན་གཟིགས། 1. 普遍观见。2. 佛
或大自在天（天神
名）。

ཁྱེ། ཀུན་གཟིགས། （注同上）

ཁྱེ། ཀུན་བཟང་། 1. 善美，尽好，都好
2. 普。贤。

ཁྱེ། ཀུན་བཟང་། （注同上）

ཁྱེ། ཀུན་བཟང་། 1. 善美，尽好，都好。
2. 普贤。

ཁྱེ། ཀུན་རྩ་བཟང་པ། 普贤（一尊佛或
一位菩萨名）。

ཐེན་པ། ཀུན་བཟང་པོ། (注同上)

ཐེ། ཀུན་ཤེས། 1. 了解一切, 全知的. 2. 善巧者。

ཐུག་པ། ཀུན་ཐུབ། 周遍, 普遍 (藻)。

1. 虚空, 天空. 2. 方向。

ཐུག་པ། ཀུན་གྲུབ། 一切成就。

ཐྱི་ཞི། ཀུམ་ཀུམ། 收缩。

ཐྱི། ཐྱེ་ཐྱེ། 喂! 喂! 呼唤词。

ཐུམ་པ། ལུ་གཉེན། 母亲。

ཐུ། ལུ་བདུད། 党参。

ཐུམ་པ། ལུ་ཆེན་པོ་བདུད། 欢喜龙王, 近喜龙

王等八龙。

ཁྱིའི་ ཏཀའ་བའི། 难的，困难的。

ཁྱིའི་ ཏཀར་ཕྱིགས། 1. 上弦月，上半月。

2. 善品（善业）。

ཁྱིའི་ ཏཀར་མ། 1. 酥油灯。2. 供神的灯。

ཁྱིའི་ ཏཀར་ཡལ། 瓷器，碗。

ཁྱིའི་ ཏཀོན་ཅོག་ རུ་ 宝（佛）。佛宝、法

宝、僧宝合称三宝。

ཁྱིའི་ ཏཀོན་མཆོག་ རུ་ 宝（佛）。（注同上）

ཁྱིའི་ ཏཀོན་མཆོག་གསུམ། 三宝（佛）：

佛、法、僧。

ཁྱིའི་ ཏཀོན་མཆོག་གསུམ། 三宝（佛）：

佛、法、僧。

ཁྱིའི་ཏཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ ཏཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

ཐུབས་ ལུ་མཆོ། 皈依三宝（佛）。

ཁྱེད་ དཀོན་ནོ། 稀少，难得。

ཁྱེད་ དཀོན་པ། 稀少，难得。

ཁྱེད་ དཀོན་མ། 珍奇的，宝贵的。

ཁྱེད་ དཀོན་ནོར། 财物，财宝。

ཁྱེད་ དཀྱིལ་དགུང་། 跏趺坐式（佛）。两足
交叉的坐式，盘膝坐。

ཁྱེད་ དཀྱིལ་འཁོར་། 洲，坛城。

ཁྱེད་ དཀྱིལ་འཁོར་། 洲，坛城。

ཁྱེད་ དཀྱིལ་འཁོར་། （注同上）

ཁྱེད་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོ། 环海，

坛城海。

བྱུང་ལྟར་ བཀའ་བསྐྱུང་(བ)། 噶举

(巴), 佛教宗派名。

བྱུང་ བཀའ་བསྐྱུང་། 传达口头命令, 传达

旨意。

གངས་ཀྱི་བྱུང་ བཀའ་རྒྱུང་། 甘珠尔, 译成

藏文的佛的一切教

诫, 称为甘珠尔。

ཐེག་ བཀའ་རྒྱུང་། 恩惠, 恩德。

ཐུང་ བཀའ་སྐྱུང་། 1. 安住誓愿。2. 护法

神(佛)。3. 仆人。

ཐུང་ བཀའ་བསྐྱུང་། 1. 明白的讲过。

2. 已教训。

ཐུང་ བཀའ་ཤིས་། 1. 吉祥。2. 善。3. 圆

满。

ཐུང་ཤིས་ བཀའ་ཤིས་ཅན་། 具吉祥, 有吉祥

者。

འཇིགས་

འགྲ་ཤིས་ཤོག

愿吉祥、惟愿圆满

吉祥(祝词)。

འཇིགས་

སྒྲིབ་ཅིག

1. 一音, 同一声音。2.

刹那, 瞬息。

འཇིགས་

སྒྲིབ་ཅིག

(注同上)

འཇིགས་

སྒྲིབ་སྐབས་སྐབས་

期间, 在时。

འཇིགས་

སྒྲིབ་མེ

1. 星宿, 天空之星。2. 分,

时分的分。

འཇིགས་

སྒྲིབ་ལྡན་

1. 吉利者, 有福分的。

2. 缘分好。

འཇིགས་

སྒྲིབ་ཆད་

断绝机缘, 断善(藻)。

无福。

སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ། 1. 吉利者，有福分的。
2. 缘分好，好机缘。

ཐྱུག་པ། ཐྱུག་པ་དེ། 上身，身体的上部。（敬）

ཐྱུག་པ་ལྟ་བུ། ཐྱུག་པ་ལྟ་བུ། 身色，肤色（敬）

ཐྱུག་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། ཐྱུག་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། 身、语、意（佛），
即行为、言语和思想（敬）。

ཐོབ་པ། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། 委派，任命。

ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། 发心皈依（佛）。自身生起皈依。

ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ། 皈依（佛），如皈依佛。

ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། 安乐，心中快乐。

ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། 跏趺，盘足相坐。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 众生，一切有情的总名。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 众生，凡夫，异生。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 世界及众生。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 无生，不生。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 无增长。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 生，生后。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 士夫。1. 遍入（天神名）。
2. 一切众生。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 送礼，寄送礼品。

ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། ཐཱ་བྱེ་སྤྱུ་ལྷ་མོ། 知忧。

ཐུང་། བརྒྱུང་བསྐྱེལ། 伸屈，如屈伸其足。

ཤེས་ལ། བསྐྱེལ་བཟང་། 贤劫（佛）。

ཐུའི། བསྐྱེལ་བྱེད། 激励，鼓励。

ཐུའི་ལ། བསྐྱེལ་བྱེད་པ། 劝学篇。

ཐུའི། བསྐྱེལ་བྱ། 所劝，如劝其学习。

ཐུམ་ཅེ། བསྐྱེད་ས་དེ། 1. 减少，减缩。

2. 抛弃，戒除。

ཐུས། བསྐྱེད་པས། 生长，新生，生殖。

ཐུས་ཅེ། བསྐྱེད་ཇིགས། 生满（佛），如说：

大威德生起次第与圆满次第。

ཐུས་ཅེ། བསྐྱེད་ཇིགས། （注同上）

ཐུ་བྱུང་། ཐུ་བྱུང་གི། 龙树的。

ཡུ་ལྷ་མོ།

ཡུ་ལྷ་མོ་གྱིས།

由龙树 破龙

树。

ཡུ་ལྷ་མོ་གྱིས།

ཡུ་ལྷ་མོ་གྱིས་མཛད་པའི།

龙树著的。由龙树所著的。

ཁ

ཁྱེན་ ཁ་དྭགས་ 颜色。

ཁྱེད་ ཁ་བྱངས་ 1. 牵引，引导。2. 驾御。

ཁྱེད་ ཁག་གི། 各各的，部别的。

ཁྱེད་ ཁམས་ 界，如世界，国界，空界，地界等。

(ཁྱེད་)ཁམས་ (ཁྱེད་)ཁམས་ན། 大地上。

ཁྱེད་ ཁམས་སུ། 世界。

ཁམས་ ཁམས་སུ། 世界。

ཁྱེད་ ཁམས་གསུམ་ 三界（佛），即欲界、

色界、无色界。

ཅུལ་ ཁམས་གསུམ། (注同上)

ཅུལྟིའི་གོ་ ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན། 三界

众生。

ཅུལྟེལ་ ཁམས་གསུམ་ཅན། 消遣，散闷，解

闷。

ཅུལ་ ཁུར་ཆོས། 面颊，颧。

ཅུག་ ཁུར་ལེན། 负荷，担，负担。

ཅུམྱེ། བེབས་སྟེ། 复蔽，复盖。

ཅུ། ཁོ། 1. 闲暇，闲散。2. 有空，

有余暇。

ཅུལ་ ཁོས་པ། 仆人，男仆。

ཅུལ་ ཁོས་པ། 女仆，婢女。

ཅན་ ཁྱོད་འཇིག་ བློ་མ་འཇོག་ བློ་མ་འཇོག་ བློ་མ་འཇོག་
恨，不放弃忿恨之心，
想要报复的心思。

ཁྱེད་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
1. 差别。2. 特别。3. 种
类。

ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
1. 广布，遍布。2. 普
遍。

ཁྱེད་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
1. 普遍。2. 遍满。

ཁྱེད་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
遍主（藻）。1. 佛。
2. 大自在（天神名）。

ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
佛
说，佛言。

ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་ ཁྱེད་པར་
佛说，佛已说。

ཁྱིམ་ བུམ་ 家宅，住处。

ཁྱིམ་འགན་ཁུར་ བུམ་བདག་གིས། 由家长，由
丈夫。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུམ་བུམ་ 旋绕，盘绕。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་ 牛王(藻)。1. 佛。2. 牛。
3. 水牛。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་ཅན་ 有牛(藻)。1. 室
女宫(十二宫之
一)。2. 八月。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་མཆོག་ 牛王相(藻)。
大自在(天神名)。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་ 金翅鸟，大鹏鸟。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་ 您们(敬)。

ཁྱུ་བྱོལ་ བུ་མཆོག་ 您自己(敬)。

ཁྱེ། ཁྱེ་དང་། 你和（他）。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 夫妇，夫妻。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 饮血（藻）。1. 黑如迦
（胜乐金刚）。2. 罗刹（魔鬼的一种）。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 拘牌顶头，画纹板上。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 赤钦。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 室宿（叫做鸟嘴的星）。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། （注同上）

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 壁宿。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། （注同上）

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 上方。

ཁྱེ་ལྟ་། ཁྱེ་ལྟ་། 1. 不分长短。5. 没有区

别。

ཐྱི།

ཐུན་རིང་།

1. 长，长度。2. 高，高

度。

ཐུམྱ།

ཐུམ་མེད།

无耻，无羞愧。

ཐུམ་པ།

ཐུམ་པོ།

有愧，羞愧。

ཐུམ་པོ།

ཐུམ་པོ།

大怒。

ཐུམ་པོ།

ཐུམ་པོ།

额部发怒时的皱纹。

ཐུམ་པོ།

ཐུམ་པོ།

1. 不息的忿怒。2. 乙丑年，

木牛年。

ཐུམ་པོ་པ།

ཐུམ་པོ་པོ།

1. 忿怒明王。2.

大怒者。

ཐུམ་པོ་པ།

ཐུམ་པོ་པོ།

大众，大集会。

ཐུམ་པོ།

ཐུམ་པོ།

奏响，如敲打奏乐。

ལཱུཤ།

མཁན་པོ།

亲教（佛），堪布（音译）。

ལཱུཤ།

མཁན་མ།

亲教母（佛），比丘尼的上座，尼姑的首领。

ལཱུཤ།

མཁན་བུ།

弟子，学生。

ལཱུཤ།

མཁན་འགྲོ།

空行。1. 太阳。

2. 鸟的总名。3. 神名（空行母）。

ལཱུཤ།

མཁན་འགྲོ།

空行。（注同上）

ལཱུཤ།

མཁན་འགྲོ།

空行。（注同上）

ལཱུཤ།

མཁན་ལྷ།

空翔（藻），大鹏鸟。

ལཱུཤ།

མཁན་ལྷ།

虚空珠（藻）。太阳。

ལཱུཤ།

མཁན་ལྷ།

1. 天空行。2. 鸟。

མཁྱེལ། མཁའ་དབྱིངས། 虚空界，眼见的
空间。

མཁུལ། མཁས་གྲུབ། 贤哲，学问通达，德
行高妙。

མཁུ། མཁས་གྲུབ། (注同上)

རལྟེལ། རལར་གསེལ། 铜铙，铜钹，铜
盞（乐器）。

མཁྱེ། མཁྱེན། 现知，知道。（敬）

རལྟེལ། རལྟོར་བཅས། 俱诸眷属，如说：“佛及
眷属”。

རལྟེལ། རལྟོར་བཅས། (注同上)

རལྟེལ། རལྟོར་དང་བཅས། (注同上)

རལྟེལ། རལྟོར་འདས། 有寂，生死涅槃。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་བཅས། 佛及眷属。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ལྷན་གྱི། 周围的，外围的。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ 1. 轮机。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ (注同上)

འཇིགས་པ་(ཕ)། འཇིགས་པ་ལྷན་གྱི་(ཕ)། 轮护

(佛)，胜乐（本尊名）。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ལྷན་གྱི། 轮护。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ལྷན་གྱི། (注同上)

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ལྷན་གྱི། (注同上)

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ 漂流，游荡。

འཇིགས་པ་ འཇིགས་པ་ 交媾。

ཨ

འཕུལ་འཁོར།

幻轮，能变出各种相
故。

ཨྱ

འཕྲུག་རྩྱུང་།

1. 战斗，斗争。2.

吵闹，争论。

ཨྱུ

འཕྲུག་ཁྲུང་།

(注同上)

ག

གཞི། གང་ཟག 补特伽罗（佛）。1. 一

切有心思的。2. 佛及众生。3. 人。

གཞི། གང་ཟག （注同上）

མྱ། གམ། 1. 吗？疑问词。2. 或、离合

词。

གཤམ། གལ་ཏེ། 倘若，假设。

མིཤམ། གིང་ཆེན། 使者，大使。

མིལ། གིང་མ། 仆人，男仆。

མིལ། གིང་མ། 婢女，女仆。

གུལ། གུ་གུལ། 一种叫黑香的药用香料。

བྱུང་པ། བྱ་དྲག་པ། 1. 地方狭, 险. 2. 心

量窄狭。

ལྟ། བྱད་ཅུ། 1. 分别, 个别. 2. 各各.

3. 单另, 以外。

ཁྲི། བྱར་བྱམ། 金盏草花或相似的黄花。

藏红花。

བྱུ། བྱར་ཐོག། 帐顶, 幕上的顶盖。

ལྟ། བྱར་བུ། 方形, 四方形。

ཤར་བྱ། བྱས་ཐུར། 殷重加行(佛), 意乐加

行(佛)。

ཇེ་ཤ། བྱེད་ས་བཅེད། 阻碍之一。

ཁྲི། བྱས་ས་པ། 习惯, 熟习。

ཁྲི། བྱར་བུ། 1. 四角形. 2. 四方形坐垫。

གཤམ་ གླུ་མཛུ་ཅན། 穿青衣者（藻）。

1. 妙力（风神名）。2. 金刚手菩萨。

གཤམ་ གླུ་མཛུ་ གླུ་མཛུ་ 衣，于衣。

གཤམ་ གླུ་མཛུ་མ། 穿衣、披衣。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག འཇུག་ 愿（祈愿词）。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག （注同上）

ཐུང་ཐུང་ ཐུང་ཐུང་ 1. 闪动。2. 明光闪烁。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག་གྲུ། 愿（祈愿词）。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག་ ཐུང་ཅིག་ 穿后，如：穿了以后走。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག་ ཐུང་ཅིག་ 1. 妻之父母，岳父母。

2. 妻呼夫之父母，公婆。

ཐུང་ ཐུང་ཅིག་ ཐུང་ཅིག་ 曾闻，传说。

ཨ་ཤེ། གང་ངར། 很冷，严寒。

ཨ་ཤེ། གངས་ཅན། 数者（藻）。1. 智者。

2. 阎罗王，罗王。

ཨ་ཤེ། གངས་མེད། 1. 无数。2. 第六十大

数。

ཨ་ཤེ། གངས་མེད་པར། 无数，无数地。

ཁྱིམ། ཁྱི་གུག། 弯刀。

ཁྱིམ་ལ། ཁྱི་བ་བེལ། 阴凉，凉风。

ཁྱིམ། གཏེ་ལ་ཁྱི་བ། 持舟，普陀洛迦。

ཁྱིམ། གཏེ་ལ་ཁྱི་བ། （注同上）

ཁྱི། གཏེ་ལ་ཁྱི། 四角，四角形。

ཁྱིམ། གཏེ་ལ་ཁྱི། 持舟，（撑）船者。

བྱིལ། བྱ་གླིངས། 大船，能开往大海的
船。

བྱལ། བྱ་ཡན། 船资，渡费。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 大成就者，大法师。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། (注同上)

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 得成就者，禅师。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 漩谷，险处水濠。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། (注同上)

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 友谊；朋友。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 1. 朋友。2. 助伴。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། 城市，市镇。

བྱལ་ཆེན། བྱལ་ཆེན། (注同上)

བྱུང་། བྱང་རྒྱ། 村镇，有众多商人集会处。

བྱུང་། བྱུང་བར། 解脱，离开，脱离。

བྱུང་། བྱུང་། 麝香。

བྱུང་། བྱང་ཆེན། 象，大象。

བྱུང་། བྱང་པོ་ཆེ། 象，大象。

བྱུང་། བྱང་པོ་ཆེ་འི། 象的，大象的。

བྱུང་། བྱང་པོ་ཅན། 有象（藻），帝释（天神名）。

བྱུང་། བྱུང་ས་བམ། 经卷，书卷。

བྱུང་། བྱུང་ས་བམ། 经卷，书卷。

བྱུང་། བྱུང་བ། 当压，所压。

ཐུཤ། ལྷིབ་བྱེད། 压扁。

ཐུ། ལྷོ་བུར། 忽然，突然。

ཐུ། ལྷོ་བུར་དུ། 忽然，迅速，即刻。

ཀླུ་མཁུལ། དགའ་འཁྱིལ། 喜旋（佛）。

太极图。

ཀླུ། དགབ་བྱ། 所盖，所复蔽。

ཀླུ། དགའ་འོ། 欢喜，心中喜悦。

ཀླུའི། དགའི་བར། 到九之间。

ཀླུ། དགའ་ཐེག། 中夜之准线。

ཀླུ། དགའ་མ། 死了，已断命。

ཀླུ། དགའ་བསྟན། 居士，近事（佛）。

受持佛家戒律但未出家的男子。

ཁྱིལ་ ངག་འདུན། 僧众，如声闻僧（佛）。

ཁྱིལ་ ངག་པར། 善，吉利，福利，快乐。

ཁྱིལ་ ངག་ལུགས། 格鲁（巴），为宗喀巴
创造的教派。

ཁྱིལ་ ངག་ལུགས། （注同上）

ཁྱིལ་ ངག་པཤེས། 善友，善知识，开示善
道者。

ཁྱིལ་ ངག་སྦང་། 比丘（梵）。净乞食。

ཁྱིལ་ ངག་སྦང་། （注同上）

ཁྱིལ་ ངག་སྦང་མ། 比丘尼（佛），尼姑。

ཁྱིལ་ ངག་པག་པས། 怨魔，如逆缘灾难。

ཁྱིལ་ ངག་པཅ་མ། 阿罗汉。灭敌，杀敌。

ཁིལ་པ། དགོན་གནས། 阿练若处（佛），

寺庙。

ཁྱེ། དག་མ། 敌手，冤家，仇人。

ཁྱེ། དག་མ། （注同上）

ལྟོག་པ། མགོ་བསྟེན། 主仆，主仆二人。

ལྟོག་པ། མགོ་བསྟེན། （注同上）

ལོག་པ། མགོན་པ། 依怙，保护者，依怙神。

ལྷན་པ། མགོན་པ། 黑颈（藻）。1. 大

自在（天神名）。2. 大鸦。

འགྲུག་པ། འགྲུག་པ། 不顺，逆境，不利

条件。

འགྲུག་པ། འགྲུག་པ། 无障，无阻碍。

ཀའོ།	འགག་མེད།	(注同上)
ཀའོ།	འགའ་ཞིག	有些，一些。
ཀའོ།	འགའ་ཞིག་གི།	有些的，一些的。
ཀྱལ་ཡུ།	འགུམས་སུ།	已死亡，走向死亡。
ཀའོ།	འགོང་པའི།	畏惧的，惧怕的。
ཀའོ།	འགོང་པ།	非人，如妖魔鬼怪。
འཕྱོ།	འགུ་བྱེད།	放射，闪动。
འཕྱོ།	འགུར་མེད།	不变，如虚空不变。
འཕྱོ།	འགྱེམས།	漫游，游历。
འཕྱོ།	འགྲོ་མགོན།	众生的保护者。
འཕྱོ།	འགྲོ་བུག	六道众生(佛)：天、人、 阿修罗为三善趣，地狱、

餓鬼、畜生為三惡趣，共為六道。

ཁྲུ་མཆོ་བ། 1. 海貝。2. 蛤蜊之骨

壳。

ཆུ་མ་པ། 老者，老人。

ཆུ་མ་མ། 老婦，老太太。

ཆུ་ཆེན། 廣大，廣布。

ཆུ་མཆོ། 海，大海。

ཆུ་མཆོ་རི། 大海的。

ཆུ་མ་གྱི། 裝飾品的。

ཆུ་ལ་ཆེན། 天王，大皇帝。

ཆུ་ལ་པ། 1. 國王。2. 月亮。

ཆུ་ལ་པ་ས། 由國王，被國王。

ཁྱུ་ལྟོ།	ཁྱུ་ལ་པའི།	佛的，圣者的。
ཁྱུ་ཡ།	ཁྱུ་ལ་བུ།	1. 胜子。2. 王子，太子。
ཁྱུ་ཡེ།	ཁྱུ་ལ་བྱེད།	1. 遍入（天神名）。 2. 勇士。3. 能胜， 水鸟的异名。
ཁྱུ་ལྟོ།	ཁྱུ་ལ་མཆན།	1. 胜利幢。2. 用作 菩萨或个人的私名。
ཁྱུ་ལ།	ཁྱུ་ལ་སྲས།	佛子（藻）。菩萨。亦 作太子。
ཁྱུ་ཡེ།	ཁྱུ་ལ་སྲིད།	国政，王政。
ཁྱུ་ལ།	ཁྱུ་ལ་པར།	圆满地，完全地。
ཁྱུ་ལ།	ཁྱུ་ལྟེན།	因缘（佛）（六因与四缘相 同）。
ཁྱུ་ལ།	ཁྱུ་ལྷོར།	施主，施给者。

བྱུ། ཁྱུ་མེད། 无因，没有因缘。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་མཆན། 原因，理由。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་བ་འཛིན། 持流（藻）。1. 保持。2. 云。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་བ་ཁྱུ་བ། 打，打击。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་མཁའ་ཡས་གཟུང་། 《无边罗陀尼经》

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་ཤུག་གི་གཟུང་། 《六门陀罗尼经》

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་མ། 修，修行，如观察修与安住修（佛）。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་འཕྱུལ། 幻，如化身之变化。

བྱུ་ཤ། ཁྱུ་ཅན། 有声（藻）。1. 雷。2. 响

箭。3. 霹雳。或 ལྷ་གཅན 罗睺

(梵) 1. 黑暗。2. 月蚀。

ལྷ་གཅན་གྱིས། 被罗睺星(所吞食)。

ལྷ་ལ། 粗语。

ལྷ་བ་བྱེད། 1. 树叶。2. 遮蔽。

ལྷ་འདོགས། 增益(佛)，捏造，虚

构。

ལྷ་གས་སུ། 宣扬，宣扬之处。

ལྷ་ན་མ། 灯，烛。

ལྷ་ལ་མ། 1. 度母，救度母，多罗菩萨。
2. 仙人。

ལྷ་བྱེད་ལྷ། 装饰的；庄严的。

ལྷ་བྱེད་ལྷ། 将装饰。

ཅན་ལྟེ

འཛུལ་པ་བྱ།

將遮蓋，使其遮蔽。

ཅན་ལྟེ

འཛུལ་པ་བྱ།

修，修习，如修慈悲，修四无

量（佛）。

ཅན་ལྟེ

འཛུལ་པ་བྱ།

將修善行，要修善法。

།། རག་དཔང་། 语自在，文殊菩萨。

ཕྱི་ལོ། ཅུར་སྒྲིག་ 僧衣，黄红色。

ཕྱི། རིས་པར་དུ། 一定，肯定。

ཕྱི། རིས་ཤེས། 信念，相信，真知。

ཅུ། ཅུ། 体性，行相，自性，本质。

ཅུ། ཅུ། 代替者，代表。

ཅུ། ཅུ། 希有，希奇少有。

ཅུ། ཅུ། (注同上)

ཅུ། ཅུ། ཅུ། 希有的，希奇少有的。

ཏི།

ང་མཚན་མེད། 不希奇，不奇怪。

ཏྲ།

ངས་སུ། 1. 旁面。2. 自方。

ཏི།

དངོས། 炫耀，夸张。

ཏྲཱ།

དངོས་གྲུབ། 悉地（佛）修行成果，

成就。

ཏྲཱཱ།

དངོས་གྲུབ། （注同上）

ཏྲཱཱཱ།

དངོས་གྲུབ་སྤྲུལ། 授与成就，赐给

成就。

ཏྲཱཱཱཱ།

1. དངོས་གྲུབ་སྤྲུལ། （注同上）

2. དངོས་གྲུབ་འཇོལ། 寻求成就。

ཏྲཱཱཱཱཱ།

དངོས་འཇུག་གསུམ། 加行，

正行、后行等三事。

पुनः

དངོས་གནས།

1. 实相(佛)。2. 胜

义有(佛)。

དཀྱིལ་གྱི།

有事（佛）。1，一切有为

法。2. 因法。3. 財物。

पुष्प

ମୂଳ ୩୩ ର ୩୩

执有实体，无明（佛）。

१०५५

དངོས་ཞིན་(པ)།

执有实体（佛）。

१०१

དངས་གཞི།

正行, 为加行、正行、后行

等三事之中间者(正宗)。

॥

དཀོན་མཆོད།

1. 徒弟。2. 亲见师长

之弟子（亲教弟子，直接的弟子）。

'သုတေသန'

མངག་གཞུག་

使役，奴行。

අලුත්

མངལ་དུ།

胎中，母胎之中。

॥

མཁོན་པར།

显然，明白，清楚地。

ལུགས། མངོན་པར། (注同上)

ལུམ། མངོན་ཤེས། 神通；先知，预见。

ལུམྱ། མངོན་སུམ། 现，根现量，如眼识
量，意现量（佛）。

ལྔ་ཅན། ལྔ་ཅན། 五类，凡每五个部分在一起
的名为五类。

ལྔ་ལྔ། ལྔ་ས་སུ། 在枕上。

ལྔ་ལྔ། ལྔ་ན་གྱི། 先前的，以前的。

ལྔ་ལྔ། ལྔ་ན་འགྲོ། 1. 前行，先驱，先导。

2. 预备。

ལྔ་ལྔ། ལྔ་ན་ཆད། 以往，昔时，从前。

ལྔ་ལྔ། ལྔ་ན་དུ། 以前，先前，在前面。

ཕྱིན་པ་

ཕྱིན་པ་

青色，蓝色，青蓝色。

འཇུག་

འཇུག་པ་

供养，当以物贡献。

འཇུག་

འཇུག་པ་

可吸，向内吸，向内抽。

འཇུག་

འཇུག་པ་

痛苦，苦楚，难忍受。

འཇུག་

འཇུག་པ་

回向菩提，发愿（佛）。

ཅ

ཅན་གྱི། ཅན་གྱི། 表示“具有的”意思，如

ཅན་ཏན་ཅན་གྱི། 有德的。

ཅན་ཏ། ཅན་ཏ། 跟前，近前。

ཅི་ལྟར། ཅི་ལྟར། 如何？若何？

ཅིག་གི། ཅིག་གི། 一个。

ཅིག་ལ་ཅིག་གི་བར་དུ། ཅིག་ལ་ཅིག་གི་བར་དུ།

一至十三之间。

ཅུ་པ། ཅུ་པ། 少许，未尽，稍微一点。

ཅུ་པ། ཅུ་པ། (注同上)

ཅིསྟག་པ། ཅེས་བསྟན་པ། 示看，教授，

指示。

ཅིསྟམ། ཅེས་སྟེས་ས། 说了，讲了，这样说了。

ཅིསྟམ། ཅེས་གསུངས་ས། 说了，这样告诉了。

ཅིསྟམ། ཅེས་གསུངས་ས། (注同上)

ཅོལ་ས། ཅོལ་ས། 乱说，无意义地乱说。

གཅན་པ། གཅན་པ་པ། 野兽，食肉兽，如虎、豹、狮等。

ཉི། གཅིག་གི། 单独的，独个的。

གཅིག་གི། གཅིག་གི། (注同上)

གཅིག་གིས། གཅིག་གིས། 由单独，由独个。

གཅིག་གཟུགས། གཅིག་གཟུགས། 独居（藻）。兽，
鹿。

གཙུག་ལ། གཙུག་གཟུགས། 紧要，关系，要点。

གཟུགས་ལྷན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 集要。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 珍爱，心中爱惜。

གཟུགས་ལྷན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 爱护。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 所复蔽，将复蔽自己的
过失。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 俱，……等的。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 等等，诸如此类。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 1. 所骑的马。2. 护套。

མཚོན་པ། གཟུགས་ལྷན་པ། 十一。

འཕྲིལ། བཙུ་གཉིས། 十二。

འཕྲིལ། བཙུ་གསུམ། 十三。

འཕྲི། བཙུ་གསུམ། 十三。

འཕྲི། བཙུ་བཞི། 十四。

འཕྲིལ། བཙུ་དྲུག། 十六。

འཕྲིལ། བཙུ་འི་བར། 十之间。

འཕྲིལ། བཙུ་ད་ལྔ། 1. 有营养, 具有香味。

2. 天地。

འཕྲི། བཙུ་བཙུན། 十八。

འཕྲི། བཙུ་ལྔ། 十五。

འཕྲིལ། བཙུ་བཙུན་བར། 十八之间, 到十

八之间。

འཇིག་

བཙུག་ལྷན་

1. 佛。2. 大自在(天

神名)。

འཇིག་

བཙུག་ལྷན་

(注同上)

འཇིག་པུ་

བཙུག་ལྷན་འདས་

出有坏, 世尊

(佛), 只有佛称此名。

འཇིག་པུ་

བཙུག་ལྷན་འདས་

(注同上)

འཇིག་པུ་

བཙུག་ལྷན་འདས་

(注同上)

འཇིག་

བཙུག་

毁, 击毁, 已击毁。

འཇིག་པུ་

བཙུག་ལྷན་འདས་ལྷན་འདས་

བར་མཛད་

完成所委托之事业。

འཇིག་

བཙུག་ལྷན་

改革, 变革。

འཇིག་པུ་

བཙུག་ལྷན་མཛད་

无伪。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 铁钩，如钩肉之铁钩。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། (注同上)

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 铁丝。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 锁，脚镣。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 1. 兄妹。2. 房子的栋

椽。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 1. 细条。2. 腰带之一。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 自尽，自杀。

ཕྱི་ལྷོ་སྒྲི། 1. 摇摆，如翘头摇动。

2. 小帐篷。

35

作装束。

洒水,打扫等事。

贪行（藻）。性交。

好水，甜水。

上路，已上路。

(敬)。

乘马迎接。

ཕྱིལ། ལུ་དགུལ། 水中央，江河的中流。

ཕྱུ། ལུ་སྒྲུ། 水磨；水轮。

ཕྱུ། ལུ་སྒྲུ། 箕宿，星宿之一，有四星，形如供品。

ཕྱུལ། ལུ་པོ་པའི། 1. 印度四河：恒河、
信都河、悉达河，缚芻河。2. 四暴流
(佛)：欲暴流、有暴流、无明暴流、见暴流。

ཕྱུ། ལུ་ཆོད། 1. 六十分之一，一种计时
单位。2. 一昼夜的二十
四分之一，即一小时。

ཕྱིན། ལུ་འཛིན། 持水（藻）。1. 海。
2. 云。

ཕྱུལ། ལུ་ཤེལ། 水晶，又名“白摩尼”。

ཕྱིན། ལུ་ཐིན། 鱧鱼，摩羯。

ཐྱིག་ ཐུ་སྟིག་ (注同上)

ཐུལ་ ཐུང་ཏུ་། 小，略微小。

ཐུའི་ ཐུང་བའི། 小的，微小的。

ཐོག་པ་ ཐེ་གེ་མ། 1. 某某，某人。2. 泛
说人类。

ཐུལ་ ཐེ་ཐུང་། 大小，形象大小。

ཐོག་པ་ ཐེ་ཐེས། 太过、过分。

ཐོག་པ་ ཐེ་མཆོག་ 胜，殊胜，最胜。

ཐོག་པ་ ཐེ་མཆོག་ཐེན། 大殊胜，极胜。

ཐོག་པ་ ཐེ་ཤོས། 1. 大部分。2. 极大，尽
量大。

ཐོག་པ་ ཐེད་ཏུ། 为，因为，特为。

ཆཱ་ ཆེན་པ། 大。

ཆེན་ ཆེན་པ། 大。

ཆེན་མོ། ཆེན་པོ། 大的，主要的。

ཆེན་པ། ཆེན་པོ། 大，大大地。

ཆེན་མོ། ཆེན་མོ། 大。

ཆེན་པོ། ཆེན་པོ། 极大，大大地。

ཆེན་པོ། ཆེན་པོ། 1. 仪轨，轨则（佛），作事
初中后三者之仪轨。2. 作事
之羯摩法（佛）。

ཆེན་པོ། ཆེན་པོ། 大仪轨，大仪式。

ཆེན་པོ། ཆེན་པོ། 神变（佛），奇迹，初
见即能引夺所调伏者
之心意，故名神变。

ཆེན་པོ། ཆེན་པོ། 幻变，神奇的变化。

ཁ། ཆ་ལ། 1. 骰子。2. 戏，赌。

ཁ། ཆ་ད་པར། 1. 中断，割断。2. 处罚，

决断。

ཁ། ཆ་ད་པར་གཅད། 决断，处罚。

ཁ། ཆ་མ། 盗，抢劫。

ཁ། ཆ་ས་ཀྱི། 法的。

ཁ། ཆ་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། 1. 法轮(佛)。

2. 心间脉轮。

ཁ། ཆ་ས་ཀྱི་བྱུང་མ། 法王，遵照佛

的法制而统治
的国王。

ཁ། ཆ་ས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་(འབྲུང་བ།)། 随法

行(佛)。

ཁ། ཆ་ས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱི། 法异门

(佛)。

ཆེན་པོ་ཡི་ཕུག་གྱི། 法印，亦作法手

印(佛)。

ཆེན་པོ་ཡི་དབྱེང་ས་སུ། 于法界(佛)。

ཆེན་པོ་ཡི་དབང་ཕུག་གྱི། 法自在

(藻)。佛的名号。

ཆེན་པོ་ཡི་སྐད། 法语，文言，非普通话。

ཆེན་པོ་ཡི་སྐྱོང་། 护法神，如“六臂依

怙”等，各护法善神。

ཆེན་པོ་ཡི་སྐྱོང་། (注同上)

ཆེན་པོ་ཡི་སྐྱོང་གི་སྐྱོང་པ་ལོ། 法护所著的。

法护所著的。

ཆེན་པོ་ཡི་སྐྱོང་སྐྱོང་པ་སྐྱོང་། 护法聚。

ཆོས་འཁོར། 法轮（佛）。

ཆོས་སྒྲུབ། 1. 宣扬佛法。2. 读

诵经法，说法。

ཆོས་ཉིད། 法性，自性，空性，实际

（佛）。

ཆོས་སྟུགས། 1. 法会。2. 说法者。

ཆོས་སྟུགས་པ། 说法，授法。

ཆོས་སྡེ། 寺院，寺庙。

ཆོས་སྤེལ། 宣传佛教，弘扬佛法。

ཆོས་འཇུག། （注同上）

ཆོས་འཕྱུག། 法幻。

ཆོས་དབྱིངས། 1. 法界，自性，空

性，实际（佛）。2. 佛。

ཐུཕ་འཇུག་ ཆོས་དབྱེངས་སུ་འཇུག་ 敛入
法界，即色身收敛入于法界，意
为死殁。

ཐུལ་ ཆོས་རྒྱུ་ལ་ 法源（佛）。1. 三角
形。2. 法之根源处，
宗教史，佛教源流。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་རྒྱེལ་ 法缘，授受佛法的
关系。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་རྒྱུ་ལ་ 法财，佛法与物资。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་སྒྲིབ་ 法药，如甘露丸。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་སྒྲིབ་ལ་ 说法，宣说取舍。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་ཆ་ལ་ 佛书的品，佛书的章节。

ཐུལ་ལ་ ཆོས་མཆོམས་ལ་ 1. 法闲时（如两次
法会中间之时期）。
2. 未集会时。

ཆུ། ཆས་མངད། 1. 作法者, 宗教徒. 2.
善心者. 3. 行法者,
动静如法者。

ཆུལ། ཆས་ལུགས། 法轨, 各教派的规矩。

ཆུ། ཆས་སྤྱད། 政教, 宗教与政治。

ཆུལ། ཆས་སྤྱང་། 护法, 护法神。

ཆུ། ཆས་གསུམ། 三法。

མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། 1. 有. 2. 去。

མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། 最上, 顶, 殊胜。

མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། 殊胜的, 最好的。

མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། 胜慧, 最
佳智慧。

མཆོག་ཏུ། མཆོག་ཏུ། 优劣; 殊胜者与仆役。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 1. 殊胜布施. 2. 遍入
(天神名)。3. 佛。

ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 祭祀, 供养。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 塔。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 塔。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། (注同上)

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 恭敬, 承事, 供养,
祀奉。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 1. 祠施, 祭祀. 2.

护摩(佛), 烧供。

ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། (注同上)

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 供户, 寺院的庄田。

ལུ་ལྷ་མོ། བཙུག་ལྷ་མོ། 不复藏罪, 忏悔了。

ཀའ་གྲུ། ར་ཆ་བ་བྱེད། 隐藏者，隐藏自己过失的人。

ཀའ་མེ། ར་ཆི་མེད། 不死（藻）。

ཀའ་མེ། ར་ཆི་མེད་དབང་མོ། 不死主母（藻）。

帝释（天神名）

的妃子。

ཀའ་སྒྲུ། ར་ཆོས་སྒྲུབ། 1. 改善和保护（论的两种功

德）。2. 正法，神圣的法。

三

ཇི་མཁུ་ 熬茶者，厨子。

ཇི་ལྟར་ 如何？怎样？

ཇི་ལྟར་ (注同上)

ཇི་ལྟར་ 如实，如其所是。

ཇི་ལྟར་ 乃至，直至。

ཇི་ལྟར་ 至何时，终于，乃至。

ཇི་ལྟར་ 主，主人，尊长。亦作哥哥解。

ཇི་ལྟར་ 1. 贵妇人。2. 众生之母，后妃。

ཇི་ལྟར་ 谒见，已谒见。

འདྲི། འཇམ། 柔软，柔和。

འདྲིལ། འཇམ་ལྗང་། 翠绿。

འདྲིལ། འཇམ་དཔལ། 妙吉祥，文殊菩萨。

འདྲིལྱི། འཇམ་དཔལ་གྱི། 文殊菩萨的（像）。

འདྲིལྱིལ། འཇམ་དཔལ་གྱི་དབྱངས། 妙音。

འདྲིལྱིལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས། 由妙音菩萨，
被妙音菩萨。

འདྲིལྱིའི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྩེ། 妙金刚，妙吉祥金刚。

འདྲིལྱིལ། འཇམ་དབྱངས། 妙音（菩萨名）。

འདྲིལྱིལ། འཇམ་དབྱངས། （注同上）

འདྲིཀྱུ། འཇམ་མགོན། 妙主（藻）。寂灭相之依
怙（佛）。

འདྲིལྱིལ། འཇམ་མཛེས། 柔和美丽。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 虹，雨后出现的彩虹。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 虹光。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 世间导师（藻）。佛。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 世间，世界。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། （注同上）

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། （注同上）

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། （注同上）

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 三世间，三
有，即：欲界、色界、无色界（佛）。

ཁོ་རྒྱུ་ འཇམ་མཛེས་། 怖畏者（藻）。1. 罗

刹。2. 欲天，爱神。3. 大自在（天
神名）。4. 金刚怖（本尊名）。

འཇིགས་

འཇིགས་བྱེད།

(注同上)

འཇིགས་

འཇིགས་མིད།

1. 无畏，不怕。

2. 勇士。

འཇིགས་

འཇིགས་བྱེད།

吸吮，以舌吮血。

འཇོག་

འཇོག་དགོས།

须放，须安置。

འཇོག་

འཇོགས།

摧毁。

འཇོགས་

འཇོགས་བྱེད།

摧毁者（藻）.1.

破敌者。2. 日，太阳。3. 大自在（天神名）之眷属。4. 帝释（天神名）。

ཇེ་

ཇེ་བཙུན།

1. 尊者。2. 尊严持戒者。

3. 应恭敬供养者。

ཇེ་

ཇེ་བཙུན།

(注同上)

ཇེ་

ཇེ་སྐྱོད།

随念（佛），如随念三宝

功德。

ཐུམ་ཀློང་། ཐུམ་ཀློང་། 随后，后来，以后。

ཐུམ་ཀློང་། ཐུམ་ཀློང་། 后面。

ཐུམ་ཀློང་། ཐུམ་ཀློང་། (注同上)

ཐུམ་ཀློང་། ཐུམ་ཀློང་། 靛绿。

ཐུམ་ཀློང་། ཐུམ་ཀློང་། 黄绿色，秋香色。

७

ནག་ཅིག ཉག་གཅིག 1. 单独，唯一。

2. 一根。

ཉོག་ ཉམ་ཐག 身心苦恼，弱小，无力。

ཉོམ་ ཉམས་ 1. 姿态，状态。2. 威严。

ཉུག་ ཉམས་མགུར་ 证歌，通达义理之歌。

ཉུག་མ་ ཉམས་སྒྲུབ་ 1. 体力。2. 威严，
骄傲。

ཉུལ་ ཉམས་སྒྲུབ་ 1. 观察心中所现（由
观察而了解）。2. 由
修所生功德。

ཉུལ་(ལུལ་) ཉམས་སུ་(སྒྲུབ་) 已经历

过，已作过之事。

མཁའ་ལྷ་གྲོ་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 具卧（藻）。火焰。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 1. 日，太阳。2. 癸未年。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། （注同上）

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 日落，日没，太阳下去了。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 日月，太阳和月亮。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 日光。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 二十。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། （未详）

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 和自己，和本人。

རྩི་མཁའ་ལྷ་གྲོ། 于自己，于本人。

ནེད། ཉིན་མཚན། 昼夜，白昼和夜晚。

ཟུ་ ཉུང་ཅུ། 不多，少。

ཟུལ། ཉུལ་ལེ། 障碍修行之鬼名。

མེད། ཉུན་མངས། 烦恼(佛)，分六根本

烦恼，二十随烦恼等。

མེད་ལེ། ཉུན་མངས། (注同上)

མེད། གཉིས་ཀྱི། 二者的。

མེད། གཉིས་ཏེ། 二。

གཉི་པོ། གཉིས་པའི། 第二的。

གཉི་ལྔ། གཉིས་སྟེས། 二生(藻)。1. 婆罗

门。2. 齿。3. 鸟。

མེད། གཉིས་མེད། 无二(藻)。1. 佛。

གཉིས་

གཉིས་འཛིན།

2. 唯一。
1. 二执(佛)。2. 二

取(佛)。

གཉིས་

གཉིས་སུ།

两方面，于两面。

གཉིས་

གཉིས་སུ་མེད།

无二(藻)。1.

时轮金刚(佛)。

2. 无差别。

གཉིས་

གཉིས་པ།

对治(佛)，制服者，

如治病为药，治瞋修忍。

ཡཱ་

ཡཱ་པ་ཨོད།

舍卫城(印度古城市名)。

ཡཱ་

ཡཱ་མ་ཉིད།

本性平等性，空性(佛)。

ཡཱ་པ།

ཡཱ་པ།

平等，相同，如苦乐相等。

ཡཱ་པ་

ཡཱ་པ་པོར།

同时，一并，一同。

ལནོལ། མཉམ་པར་བཞག། 等引（佛）

心住定，心住静虑。

ལནོག། མཉམ་པལ། （注同上）

ལནོ། མཉམ་མེད། 1. 无二。2. 无联系。

ནོ། ལྟོ། 想，心想，思索。

ནོལ། ལྟོ་པར་མ། 想了吗？考虑了没有。

ནོལ། ལྟོ་མམ། （注同上）

ནོ། ལྟོ་མ། 想，如说：“想其如是”。

ནོལ། ལྟོ་པར། 心中，对准心处。

ནོལ། ལྟོ་མེ། 悲，悲愍（佛），愿人受乐之心。

ནོལ། ལྟོ་མེ། 精义，精华，要旨。

ནོལ། ལྟོ་མ། 1. 内脏的心。2. 精髓，中

心, 精华。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

悲愍 (佛), 愿人受乐之

心。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

笔, 竹笔, 现今的钢笔。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

烦忧, 烦恼。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

平等, 如等分, 平等乞化, 等

舍 (佛)。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

1. 当啞, 当尝。2. 所

捉, 当捉。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

恭敬, 承事, 大供养。

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

(注同上)

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

近住戒, 优波婆娑

(佛), 防守八支

之别解脱戒。斋戒。

5

ཏིཤིཤི

ཏིང་ངེ་འཛིན།

禅定, 即等持(佛),

心专缘一境, 专缘
一性, 智依为业。

ཏིཤིཤི

ཏིང་འཛིན།

(注同上)

ཏིཤམ།

ཏིང་ཤམ།

1. 乐器之一(碰铃, 或
叫盏儿), 2. 彼此互撞。

ཏོག་ཕྱིམ།

ཏོག་གི་སྒོ་ཕྱིམ།

顶慧(藻)。珍

宝之一, 吠琉璃。

ཏཱ་ལྷི།

ཏཱ་ལྷི།

语, 话(包括多数句子)。

ཏཱ་ལྷི།

ཏཱ་ལྷི་ལྷི།

痴, 愚痴。

ཏཱ་ལྷི།

ཏཱ་ལྷི་ལྷི།

(注同上)

གཏུལ་། གཏུན་པ། 杵臼。

གཏུལ་། གཏུན་མེང་། 杵，亦作木郎头解。

གཏུ། གཏུམ་པ། 1. 大自在（天神名）之眷
属。2. 暴怒，凶猛。

གཏུམ་། གཏུམ་པ། （注同上）

གཏུམ་ཆེན་། གཏུམ་ཆེན་། 粗暴的言词。

ཆེན་། གཏུར་མ། 施食，如施护法神之食品。

གཏུར་། གཏུར་མ། （注同上）

གཏུར་། གཏུར་རྩ། 余施食，已祭祀护法神
后的陈旧施食。

རྩ། རྩ་མགྲིན། 马头明王，马头金刚。

རྩ་མགྲིན་། རྩ་མགྲིན་མ། 常住。大自在

(天神名)。

རྟོག་པོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་། 缘

起，缘所生。

རྟོག་ལ། རྟོག་འབྲེལ། 1. 征兆，预兆。

2. 因缘。

རྟོག་ལ། རྟོག་འབྲེལ། (注同上)

རྟོག་ལ། རྟོག་གོ། 1. 考察。2. 相宗。

རྟོག་ལ། རྟོག་ས་སུ། 通达，知晓，了解。

ལྟ། ལྟ་བུ། 比如，如同。

ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་ལྟ། 相似的。

ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་བར། 堕落，下堕。

ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་མེད། 满，溢。

ཕྱག་ལོ་ལ། ལྷག་གི་ལ། 虎年，寅年。

ཕྱག་ལོ་ ལྷང་ཆེན། 1. 大千。2. 大空。

ཕྱག་ ལྷང་ཉིད། 空性，真如，实际（以上皆佛教术语）。

ཕྱ། ལྷུང་ལྷ། 上面，在上面。

ཕྱལ། ལྷུང་འཕུལ། 西律，西兴律学。

ཕྱག་ ལྷོན་ནམ། 1. 秋夜。2. 秋季天空。

ཕྱག་ལ། བརྟུལ་བྱུགས། 禁戒（佛），结束
以前之行为，而入
于后来之行为。

ཕྱག་ལ། བརྟེན་ནས། 倚靠，依止。

ཕྱག་ བལྟས་སྟེ། 看，观看，观后。

ཕྱག་ བརྟེན་སྟེང་། 护教，护持教义。

འཇཉག་ བསྟན་སྒྱུར་། (注同上)

འཇཉག་ བསྟན་བཅོས་(ཚུལ་)། 论(佛)，

论典，如俱舍论。

འཇཉག་ བསྟན་འབྱུང་། 丹珠尔(佛)，佛经

注释。

འཇཉག་ བསྟན་པའི་། 1. 指示的。2. 佛教

的。

འཇཉག་ བསྟན་འཇིག་། 佛学家，佛教大师，

守持佛教者。

འཇཉག་ བསྟན་འཇིག་། (注同上)

འཇཉག་ བསྟན་བསྟུངས་། 护法，护持教法者。

目

ཐུག་ལུ་ཁྲི་ལྟ་བུ་ལ། ཐག་གིས་ཚད་འདྲོམ།

以绳度量。

ཐྱ། ཐད་དུ། 1. 因彼。2. 特为彼。

3. 在其面前。

ཐྱུ། ཐད་དང་། 对直，对直扯。

ཐལ། ཐབས་ཤེས། 方法，办法。

ཐལ་ལ། ཐབས་སུ། 于方法。

ཐྱོ། ཐམས་ཅད། 所有，一切，全部，无遗。

ཐྱོ་ལ། ཐམས་ཅད། (注同上)

ཐྱོ་ལྟོས་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། 一切智

(藻)。通达一切者，佛。

མྱེ་ལོ། བར་པ་ལེ། 解脱的，如解脱之道。

མྱེ་ལོ། བལ་མ། 手掌。

མྱེ་ལོ། བལ་ལ། 1. 精液。2. 标记。3. 精华。

མྱེ་ལོ། བལ་ལ། (注同上)

མྱེ་ལོ། བལ་པ། 没入，溶化，如溶于水。

མྱེ་ལོ། བལ་ས་ལེ། 大悲，慈悲（佛）。悲
悯。

མྱེ། བལ་ས་ལེ། (注同上)

མྱེ་ལོ། བལ་ས་ལེ་ཆེན་པ། 大悲。1. 观音菩

萨。2. 佛地（佛）之大悲心。

མྱེ་ལོ་ལེ་ལོ། བལ་ས་ལེ་ཆེན་པ། (注同上)

ཕྱིལ་ ཐུགས་དམ་བསྐང་། 满意，使心满足。

ཐུགས་ ཐུགས་བརྟེ། 慈爱，慈悲。

ཐུ་ ཐུགས་བརྟེ། (注同上)

ཐུ་ ཐུགས་ལེགས། 心善，心美。

ཐུ་ཁྱི། ཐུགས་ལེགས་པའི། 心喜的，心美的。

ཐུ་ལྷོ། ཐུགས་ལེགས་རིན་ཆེན། 吐勒仁钦
(人名)

ཐུ་ ཐུན་མང་། 1. 庚戌年。2. 共同。

3. 通常。

ཐུ་ལྷོ། ཐུན་མང་། (注同上)

ཐུ་ལྷོ། ཐུན་མང་ཆས། 共法(藻)。轮回，
生死。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ལྟེན། 四座（佛）。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་མཚན་མས། 1. 昼夜之界限。
2. （修法时）
各座之中间。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆེན། 大能仁（藻），佛。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆེན། （注同上）

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་དབང་། 能仁（藻），佛。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆོད། 尽自己能力而诋毁。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆོད། 怀疑，犹豫。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆོད་མེད། 无疑，没有犹豫。

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆོད་མེད། （注同上）

ཕྱི་ལྷོ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ། 大乘，上乘，广大乘
（佛）。

ཐུག་པ།

ཐེག་དམན།

小乘，下乘，劣乘

(佛)。

ཐོག་པ།

ཐོག་མར།

始，开头；初，最初。

ཐོག་པ།

ཐོག་མེད།

无顶，露天。

ཐོག་པ།

ཐོག་ས་མེད།

1. 无阻碍。2. 无贪著，

无挂碍。

ཐོག་པ་ཐོག་པ།

ཐོག་ས་མེད་ཀྱི་ས་མཛད་པ་རི།

无著所著的，由无著所著的。

ཐོག་པ།

ཐོག་པ་ལྷག་པ།

装满血的人头盖骨。

ཐོག་པ།

ཐོག་པ་ལྷག་པ།

用头骨制作的璎珞，头

骨之串珠。

ཐོག་པ།

ཐོག་པ་ལྷག་པ་ཆལ།

头骨璎珞之片段。

ཐོག་པ།

ཐོག་པ་ལྷག་པ་ཐོག་པ།

愿成就，愿获得成

就。

89 གྲོག་པུ། 1. 所获得。2. 所应成就。

ཐུག་། ཐོང་གུག་ 顶，顶髻，束发于头

顶上。

ཐུག་གི། ཐོས་འཇིག། 持聞（藻）。耳。

འཇའ་ལྷོ་མཐོ་སྐྱོད་། 游方，如周游地方之
边境。

མཐོང་པོ། མཐོང་པོ། 边鄙,边地,无佛
法的边野地区。

འཕྲུག་པ། མཐའ་ཅན། 1. 有后加字的藏文
字。2. 有边,有尽头。

ལུང་གི་ མཐའ་རྟེན། 1. 随学, 门徒。2. 后者。3. 藏文拼音的后置字。

ལཱ་གཞི། མཁའ་དག 一切，所有。

ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་བྲལ།	离边(藻)。1. 虚空。 天空。2. 无边际。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་རྒྱུ་མས།	无边。大数杂罗满。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་མེད།	1. 虚空，天空。2. 无边际。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཡས།	1. 无边际，超边际。 2. 遍入(天神名)。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཡས།	(注同上)
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཡས།	(注同上)
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་མཐུན།	精通，了知究竟。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཐུག།	究竟，到底，到最后。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཐུན།	到究竟，到彼岸(佛)。
ལ་ཐུ་ལ།	མཐའ་ཐུན་ནས།	到究竟，到彼

岸（佛）后。

ལ་ཕྱི་ཤིང་།

མཐིང་ནག་།

墨蓝。

ལ་ཕྱི་ལྷ།

མཐུ་ཆེན།

1. 力量，威力大。2. 力

士，金刚。

ལ་ཕྱི་ལྷ།

མཐུ་སྤྲུག་པ།

能力。亦作魔力、

咒力。

ལ་ཕྱི་ལྷ་པོ།

མཐུ་སྤྲུག་པ་བདག་པོ།

势

力主（藻）。金刚手菩萨。

ལ་ཕྱི་ལྷ།

མཐུ་རྩལ།

力量，能力，即力量

和技能。

ལ་ཕྱི་ལྷ།

མཐུན་རྐྱེན།

顺缘，助缘（佛）。

即有利条件。

ལ་ཕྱི་ལྷ།

མཐུན་སྤྱོད་པ།

1. 自宗，自己方面。

2. 亲属。

ལུང་།

མཐུན་མང་།

1. 共同。2. 通常，

普通。

ལུང་།

མཐེ་བོང་།

大拇指。

ལུང་།

མཐོ་མིས།

善趣（佛），高于三恶

趣之种类，故名善趣，

即天、人、阿修罗。

ལུང་།

མཐོ་མིས་གསུམ།

三善趣，即三乐

趣（人、天、阿修罗）。

ལུང་།

མཐོང་ལམ།

见道（佛），见四谛之

智。

ཀམ་ཏི།

འཇམ་དམ།

1. 适宜吗？合适不合

适？2. 接受否。

ཀམ་ཏི།

འཇམ་བྱལ།

1. 无斗争，不乱。2. 欲

界第三天（夜摩天）。

ད

འཕྲུ དང་ཐོར། 在最初，在起始。

འཕྲུ དམ། 1. 胜，善，神圣。2. 吗？（疑问词）。

འཕྲུ དོན་དམ། 1. 胜义（佛），殊胜义。
2. 解脱（佛）。3. 不是
暂时世俗性的。

འཕྲུ དམ་ཅན། 有誓愿者，贤者。

འཕྲུ དམ་པའི། 1. 优越者的。2. 佛的。3.
贤达的。

འཕྲུ དམ་ཚིག། 誓词，保证之语。

འཕྲུ དམ་ཚིག། （注同上）

ཁིལྱི། དམ་ཚིག་གསུམ། 三誓词, 三昧耶

(佛)。

ཁྱི། དམ་རྫས། 立誓愿者所需物件, 即宗教

应用的法器, 如铃、杵等。

ཁྱེ། དལ་བརྒྱད། 八种闲暇 (佛), 若离

三恶趣、无想天、蔑栗
车等八事名为八暇。

ཁྱེན། དལ་རྟེན། 暇依 (佛), 人身。

ཁྱེར། དལ་འཁྱུར། 暇满 (佛), 八种闲暇

和十种圆满。

ཉུང་། ཏུ་ཞིག་ 几许, 有多少。

ཉུང་། ཏུག་ལ། 五毒: 贪、瞋、痴、慢、妒
为五毒。

ཉུང་ཁོ། ཏུག་པའི། 恶劣的。

ཉུང་ལྱི། ཏུག་གསུམ། 三毒 (佛): 即贪、

瞋、癡。

འཕྲུལ་

དུན་ལ་ས།

琥珀，赤琥珀。

འབྲུག་

དུས་ཁྲོད།

尸林，放尸体处，阎罗

王之园。

འབྲུག་

དུས་ཁྲོད།

(注同上)

འབྲུག་

དུས་ཀྱི།

时间的。

འབྲུག་

དུས་མཆོད།

定期的供养，如年供，

年祭。

འབྲུག་

དུས་མཆོད།

(注同上)

འབྲུག་

དུས་ཆོད།

阶段，时节。

འབྲུག་

དུས་སུ།

于时，以时，到时。

འབྲུག་

དུས་གསུམ།

三世（佛）：过去、未

来、现在。

ཉིམ། དེ་དག་ 那几个，他们。

ཉིམི། དེ་དག་གི། 那几个的，他们的。

ཉིམུ། དེ་དག་གིས། 由他们，由那几个…。

ཉིའི། དེ་བཞིན་ཉིད། 真如，空性，实际
(佛)。

ཉིའལྟའི། དེ་བཞིན་ཉིད། (注同上)

ཉིའལྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད། (注同上)

ཉིའི་ཉི། དེ་བཞིན་དུ། 如此，如是。

ཉིའལྟའའི་ཉི། དེ་བཞིན་གསེགས། 如来，佛。

ཉིའི་ཉི། དེ་བཞིན་གསེགས། (注同上)

ཉིའལྟའི་ཉི། དེ་དཔལ་ན། 1. 菩萨。2. 商主，
经理。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 义成，成就（藻）。1. 释迦

牟尼（未出家时的名子，

即悉达）。2. 一种谷。

3. 己未年。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 有意义，有必要。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 有意义，有利益。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 连词，为了；由于；因为；
为此等。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 总义，抽象，如分别所现，
共同之总相。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 作事者。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 不空，有意义，有利。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 不空成就，佛名。

ཁྱེད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལྟ་བུ། 1. 庚申年。2. 大自在（天

神名)。3. 不寂静。

རྟུ་ལྟོ།

དྲག་པོ་གསུམ།

三凶曜。藏历所说

火、木、土三曜。

རྟུ་ལ།

དྲག་རྩལ།

武艺，武术。

རྟུ་ལ།

དྲག་ཤལ།

凶猛，残暴。

རྟུ།

དང་སྤང་།

1. 仙人。2. 修行的隐士。

རྟེ།

དཔ་ཉིས།

1. 念住经。2. 身受、心

等四念住（佛）。

རྟོ།

རི་མེད།

无垢（藻）。1. 佛。2. 无漏

（佛）。

རྟོ།

རི་མེད།

（注同上）

རྟོ།

རི་བཞུག།

香乘（藻）。风。

རྟོ།

རི་བ་ཅན།

有恩，如说：“思念父母

之恩”。

རྩིག་ རྩིན་ཆེན། 大恩，恩德大。

རྩིལ་ རྩིལ་བུ། 铃，供堂之铃，标帜之铃。

བྱམ་པ། བྱམ་པ་བརྒྱའི་བར།

六至十之间。

བྱིན་ བྱིན་ཡིག། 书记，秘书。

བྱིན་ བྱིན་ཡིག། (注同上)

བྱུ་ བྱུ་དུ། 近前，跟前。

གཤམ་ གཤམ་བུ། 当种，当下种子。

གཤོག་ གཤོག་པ་པ། 教诫（佛），宣说。

གཤོག་པ་(པ)། གཤོག་པ་པ། 教诲，教训。

གཤམ་ གཤམ་པ་པ། 凶狠，恶毒 残暴，野蛮。

ཐུལ་

གདུགས་དཀར།

1. 白伞。2. 白伞

盖天母(本尊名)。

ཐུའི་

གདུང་རྟེན།

灵塔，存放尸骨之塔。

ཐུའི་

གདུང་འཛོམ།

继承族姓。

ཐུའི་

གདུང་འཛིན།

承继血统，保持种姓。

ཐུའི་

གདུང་བ།

钏，镯。

ཐུའི་

གདུང་བ།

所教化，所应调伏的人。

ཐུའི་

གདོང་ངན།

恶面(藻)。丙猴年。

ཐུའི་

གདོང་དུ།

才，始，新，现在。

ཐུའི་

བདག་གི།

我的，如说：“我的书”。

ཐུའི་

བདག་གི་གནས།

我处(藻)。极

喜自在魔。

ཐུའི་

བདག་གིས།

我作，如说：“我作事”。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅག ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 我们。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 我，我一个，我自己。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། 1. 无我（佛），指空
性，法无我，人无
我。2. 无主宰。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། 主妇，主母。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 我执（佛）。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 熏香。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 降魔（藻）。佛。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ （注同上）

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 1. 魔女。2. 勇敢的女子。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 甘露，天神所饮。

ཅ།ཅ།ཅ། བདག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ 从七…。

ཅེལ་ བདེ་སྟོང་། 护乐(藻)。顶骨，颅器。

ཅེན། བདེ་ཆེན། 大乐(藻)。佛。亦作多福，

福地，乐土。

ཅེའིལ་ བདེ་བར་གསེགས། 善逝(佛)，佛，已

安抵解脱、寂灭处。

ཅེའིལ། བདེ་གསེགས། 善逝(佛)，佛。

ཅེན་པ་ བདེན་པར། 真实地，正确地。

ཅེན། བདེན་འཇིགས། 实执(佛)，认为实在
的心。

ཅེའིལ་ བདེར་གསེགས། 善逝(佛)，佛的名号。

མཁའ་ལྷ། མདངས་སུམ། 1. 晚上。2. 昨晚。

མཁའ་ལྷ། མདངས་འཇིགས། 箭壶，箭筒。

མཁའ་ལྷ། མདོ་ཆེན་(པོ)། 大经。

ཡམ་ཆེན་ མདོ་ཆེན་ཆེན་པ། 《大经》。

ཡམ་ཆེན་ མདོ་ཆེན་སྒྲིབ་ཀྱི་པ། 《小空经》。

ཡམ་ཆེན་ མདོ་ག་གི། 颜色的。

ཀླུ་པ་ རད་བ་བརྒྱ། 百瓣（藻）。莲花。

ཀླུ་པ་ རད་བས་སུ། 邻近，下面。

ཀླུ་པ་ རད་མ། 烂泥，泥淖。

ཀླུ་པ་ རད་ས་པར། 过去，如死过去，出轮

回，辞世。

ཀླུ་པ་ རད་སྒྲིབ་ཀྱི་པ། 集合，集会。

ཀླུ་པ་ རད་སྒྲིབ་ཀྱི་པ། 行）佛），除色、受、想、识四

蕴外，其余一切有为法。

ཀླུ་པ་ རད་སྒྲིབ་ཀྱི་པ། 离合。

གྲོ་ འདུ་འཇིག་ 骚动，集会时之喧杂。

གྲུམ་ འདུ་ཤིས་ 想（佛），意识，观念。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 1. 正在坐着。

2. 现有。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 住处，家。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 能调（佛），使驯服，使化。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 汇集，集中了。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 请求之处，请愿。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 欲界（佛）。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 贪，贪爱，情欲，如
贪美色。

གྲུག་ལུ་ འདུག་གི་ན་ལ། 欲时（藻）。角宿月，

仲春，阴历三月。

ཀའལྷ་ལྷ་ འདྲིང་ལྷ་ན། 具欲（藻）。1. 美女，有贪欲之女子。
2. 好色，多欲。

ཀའལྷ་ལྷ་ འདྲིང་བྱ་ལ། 离欲（藻）。1. 地狱。2. 阿罗汉（佛）。

ཀའལྷ་ལྷ་ འདྲིང་ཡིན། 1. 五。2. 色、声等。

ཀའལྷ་ལྷ་ འདྲིང་ཆ་ལ། 杂花园，帝释（天神名）的花园之一。

ཕལ་ལྷ་ ཕལ་ལྷ་ན། 具尘（藻）。1. 夜间。
2. 离娄。

རྩི རྩི་ཇི། 金刚，胜义（宗教上的意义）
为无畏，不可坏，世俗指兵器金刚杵。

རྩི རྩི་ཇི་འཆང་། 金刚持（佛），释迦佛的现身之一。

རྩི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ རྩི་ཇི་དང་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

ཐིམ་ས། 金刚吉祥戒。

རྣམ་

རྣ་རྣ་དབྱངས། 金刚音（藻）。妙

音天女。

རྣོག་

རྣ་རྣ་འཛིན།

持金刚（藻）。1. 文

殊（菩萨名）。

2. 帝释（天神名）。

རྣོག་

རྣ་རྣ་ཐིམ་ས་དཔའ།

金刚勇识，金

刚萨埵。

རྣོག་

རྣོག་རྣོག་

罪障，孽障。

རྣོག་

རྣོག་རྣོག་

螃蟹。

རྣོག་

རྣོག་ས་མཛུགས།

恐吓印，期克印（佛），

用指恐吓。

རྣོག་

རྣོག་གུ།

美丽，悦意，可爱。

རྣོག་འཛིན་

རྣོག་གི་བ།

欢快的状态。

ཕུག་ལ།

སྤྱུག་པ་སྤྱུལ།

苦，身体所受之苦，

或心中不乐。

ཕུག་ལ།

སྤྱུག་པ་སྤྱུལ།

苦，痛苦。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

八部，八部鬼众，天龙八

部，冥部八众；天、龙、

药叉、寻香、非天、金翅鸟、

人非人、大复行。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

爪。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

益友，于人有益的朋友。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

作有益的朋友。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

树干，树，茎。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

摄颂（佛），如总摄广义之纲要。

ཐཱ་

ཐཱ་པ་ཐཱ་པ།

1. 三律仪（佛）：别

无漏律仪。2. 防止身

语之恶解脱律仪、静虑律仪、行。

ཏྲོག་

སྒྲམ་ཆིག

摄颂，唵陀南（佛），

结论，总纲。

ཐཱ་

འདྲ་སྒྲུབ།

释名，声明论，正字学，

文法。

ཐཱ་ཁྱེ་

འདྲ་སྒྲུབ་དབང་པོ།

解释王（藻）。

善说者。

ཐཱ་གྲ་

འཕྲུབ་བྱ།

当折叠。

ཐཱ་ཁྱེ་ཁྱེ་

འཕྲིག་པས་མཐུབ།

恐吓印，期尅印

（佛），用指恐吓。

ཐཱ་ཁྱེ་

འཕྲིག་པས་མཐུབ།

（注同上）

ཐཱ་ཁྱེ་ཁྱེ་

འཕྲིག་པས་མཐུབ་མཛད།

作恐吓印，

用指作恐吓。

ན

ནེ། བ་རེ། 说，如“有人说”，“他说”。

ནེ། བ་ག་གི། 黑的，黑色的。

ནེལ། བ་ག་ཅ་ན། 1. 具有黑色。2. 有罪者。

ནེལ། བ་ག་པོ། 1. 黑色。2. 土星。3. 遍入（天神名）。

ནེལ། བ་ག་མ། 1. 夜间。2. 参宿（二十八宿之一）。3. 邬摩天女。

ནེལ། བ་ག་ས་མ། 一种树。治骨折的药用

植物。

ཉེ་མོ། བྲགས་མེ། 林火，即烧林的野火。

ཉེ་མུ་ལྗོངས། བྲགས་སུ་སྤྱོད། 行林（藻）。

1. 野兽。2. 鹿。

ཉེ་མེ་ལ། བྲགས་གསེབ། 林中，森林内。

ཉེ་མ། བྲགས་པར། 明晨，明日清早。

ཉེ་མོ། བྲགས་ས། 星宿之一，井宿。

ཉི། བྲམ། 吗？疑问词，如说：“是吗”？

ཉི་ཀ། བྲམ་མཁའ། 天空，虚空。

ཉི་ལཱ། བྲམ་མཁའ། （注同上）

ཉེ་ལཱ། བྲམ་མཁའ། （注同上）

ཉི་ལཱ་རྒྱལ་ལ། བྲམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།

1. 虚空幢（藻），云。2. 人名。

ཁྱེད་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་འདི།

虚空的，天空的。

ཁྱེད་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་འཕེལ་མཛོད་།

虚空库，

菩萨之一。

ཕྱི་ཕྱི་

ནམ་མཁའ་།

1. 何时。2. 年及月。

ཕྱི་ཕྱི་

ནམ་མཁའ་།

福德。

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

弟弟，幼弟。

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

妹妹，小妹妹。

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

西方。

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

（注同上）

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

西北。

ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་།

恶行，罪行。

ॐ བྱེད་ཀྱི། 1. 珠宝, 摩尼珠宝.

2. 男性生殖器:

ཇམ་ཇམ་ བཀྲ་ཤིན། 要事, 要义, 主要问题。

གཞུང་། བ་ན་མ་ལུགས། སྤྱི་ལོ་

གནས་ཀྱིས། 由师长，被师长。

གཞུག་གནས་ཀྱིས། (注同上)

གཞུང་། བཀས་ཀྱིས། (注同上)

ཁ་ལྷན་པ། གནས་སྐབས། 现阶段，即现世
或暂时的情况。

གཞུང་། བཀས་ཅན། 1. 有地方。2. 大自在（天神名）。

མ་གྲོལ་པ། བརྒྱས་ཆིན། 圣地，如婆罗尼斯圣
地。

ཇའ་མེད་ གནས་རྟེན། 世界。

ཇུ་ལ། གནས་ལུགས། 真理，本性。

ཇལ་ལ། གནས་སུ། 处所，住地，住处。

ཇལ་ལ། གནས་སུ། (注同上)

ཇལ་ལུ་ལ། གནས་སུང་པ། 护住处者（藻）。

夜叉王，毗沙门

（天神名）。

ཇའ་མེད་ གནས་ལུ་ལ། 损害，侵犯。

ཇའ་མེད་ལ། གནས་སུ་ལ། 1. 北方。2. 夜叉（鬼
神名）。

ཇའ་མེད་ལ། གནས་སུ་ལ་ལུ་ལ། 夜叉藏主
（藻）。毗沙门天王（天神名）。

ཇའ་མེད་ལ། གནས་སུ་ལུ་ལ། 妙害（佛），明王
之一）迦婆明王）。

ལག་པོ། མནལ་ལམ། 梦，梦的征兆。

བློ་ཤེས། རྣམ་མཁུན། 遍智（佛），遍知之智，
唯佛乃有。

རྒྱལ། རྣམ་གྲངས། 异门（佛），异名，别
名如：太阳名热光、七
马、梵马等。

རྒྱལ། རྣམ་གྲུལ། 解脱（佛），涅槃，解脱。

རྒྱལ། རྣམ་གྲུལ། 1. 癸巳年。2. 战胜。

རྒྱལ། རྣམ་རྟོག། 分别（佛）。思虑，忌
讳。

རྒྱལ། རྣམ་ཐོས་སྤྱུང་། 多闻子（藻）。毗沙门
（天神名），多闻天
王，北方的保护神。

ལྷོ་ལ། རྣམ་དག། 清静，如说：未犯他胜罪，
是清静比丘。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་མཁའ་།

1. 遍照（藻）。月亮。

2. 毗卢遮那佛。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་མཁའ་མཛད།

（注同上）

ཕྱི་ལོ་

ནམ་པར་དག

清静，纯洁，纯净。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་པར་མཛད།

1. 遍照。2. 大

日如来，明照佛。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་ཤེས།

识（佛），与意念同义。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་ཐུག་།

毗沙门（天神名），护北

方神。

ཕྱི་ལོ་

ནམས།

多数词：诸，们，众等。

ཕྱི་ལོ་

ནམས་ཀྱང་།

（他）们虽然。

ཕྱི་ལོ་

ནམས་ཀྱི།

（他）们的，大众的。

ཕྱི་ལོ་

ནམ་འཁྱུར།

瑜伽，相应（佛）。

人

॥ ५ ॥

(注同上)

命

ཆེལ་འཁྱོར་མ།

瑜伽母，女修行者。

६५।

ལྷ་ཆེན།

1. 大鼻子。2. 大臣。

ॐ नमः

ॐ नमः॥

1. 各种。2. 电。

ཅུག་ལྷོ།

ཕུ་ཙཱ་ལ་ཡེ།

3. 遍入（天神名）。

各种，集体。(藻)

49

ལྷ་པོ་ལྷོ།

遍入(天神名)。

万物：一切可能存在的事

物。

郭

ཏཱ་ལའི་བཙུན་པོ།

情器世间,大地和动物。

哈哈

7575

所消灭者，所消灭的恶事。

བ

ཕ།ཏ།མ། བད་དཀར། 白莲花，梵语芬陀利

迦。

ཕ།ཏེ། བད་དཀར་མ། 白莲女（藻）。

1. 天界妓女。2. 天女。

ཕ། བད་མ། 莲，莲花。

ཏུ། བད་མ། （注同上）

ཏེ། བཏ་ཆེན། 班禅，大学者。

ཏེ། དཔག་མེད། 无量，如寿命无量。

ཏེ། དཔག་མེད། （注同上）

འཇམ་གཤམ་	དབང་ཆེན།	大勇（藻）。大鵬。
འཇམ་	དབང་མ།	1. 勇士。2. 能行施戒等 正法勇士。3. 胜乐（本 尊名）。
འཇམ་	དབང་མ།	1. 空行母，佛母（菩萨名）。 2. 酒。
འཇམ་	དབང་གྱི།	吉祥的。
འཇམ་	དབང་ཆེན།	大吉祥（藻）。1. 明王 （佛）。2. 度母（菩萨名）。
འཇམ་	དབང་ལྷ་ན།	具备光荣，具备威德。
འཇམ་	དབང་རྩེང་།	吉祥唵珠。
འཇམ་	དབང་རབ་ར།	吉祥炽炎，如吉祥 光辉。
འཇམ་	དབང་རྩོད་ར།	富乐，如富贵圆满。

འཕྱིན་པ་ དཔལ་འཛིན། 持祥(藻)。遍入(天神名)。

ཕྱུང་ དཔུང་ཆོག་ས། 部队，军队。

ཁྱོད་ དབེར་མཆོན། 比示，比如，例如。

ཁྱོད་ དབེར་བརྗོད། 引喻，举例。

ཁྱོད་ དཔོན་པོ། 长官，首领。

ཁྱོད་ དཔོན་མ། 1. 夫人。2. 后妃。3. 女
首领。

ཁྱོད་ དཔོན་མ། (注同上)

ཁྱོད་པ་ དཔོན་གཡོག། 主仆；首领与随员。

ཕྱོག་ དཔོན་སློབ། 1. 长官和师长，2. 教师
与学生，师徒。

ཕྱོག་ དཔོན་སློབ། (注同上)

ལྷོ་ལ། དབྱིད་དུས། 春季。

ལྷོ། ལྷོ་གྲི། 1. 剃发刀。2. 小刀。

ལོ་གྲི་ལྷོ། ལྷོ་བས་པའི་ལྷོ་གྲི། 辩才，有智
慧，慧辩。

ལོ་གྲི་ལྷོ། ལྷོ་ས་གྲི་ལྷོ་བ། 香象，具通
常象十象力
之大象。

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། 面前，跟前（敬）。

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། 请，迎请（敬）。

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། （注同上）

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། （注同上）

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། 1. 红眼。2. 遍入（天
神名）。

ལོ་གྲི། ལྷོ་བ་ལྷོ། 目视（藻）。供品，

所献之食品。

ཡུལ་ཡི་

སྤྱན་རས་གཟིགས།

观世音（菩

萨名）。

ཡུལ་ཡི་

སྤྱན་རས་གཟིགས།

（注同上）

ཡི་

སྤྱན་རས་གཟིགས།

（注同上）

ཡུལ་ཡི་ལོ་

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆོད།

观世音菩萨的名号。

ཡུལ་ཡི་

སྤྱན་རས་ཀྱིས།

用目，以目，

如：用目观看。

ཡི་

སྤྱི་དོན།

公事，总义。

ཡི་

སྤྱི་ཕྱོད།

头顶，于头顶上。

ཡི་

སྤྱི་གཙུག།

头顶，头。

ཡི་

སྤྱི་མཆོད།

总相，共相（佛），抽象。

புனர்

ॐ नमः॥

流放，驱逐了。

ཡུག་

ॐ नमः ॥

具行（藻）。木曜。

५८

逐日、逐

乞丐，乞讨者。

தேவாரம்

॥ १०॥

云液(藻), 雨。

234

१५५

云季 (藻) 。1. 夏季。

2. 牛宿月，七月。

3. 室宿月，八月。

240

ཕྱི་ལོ་མཇུག་པུ་

大云。

५५८

॥ ५॥

离戏，远离戏论。

ཕ

ཕུ་མ་གཤམ་ 1. 祖先。2. 星宿(二十八

宿之一)。

ཕོ་ལོ་གཤམ་ 彼岸，那边

ཕོ་ལོ་གཤམ་ (注同上)

ཕོ་ལོ་གཤམ་གྱི་ 在那边，在彼岸。

ཕོ་ལོ་གཤམ་གྱི་ 猪年。

ཕོ་ལོ་གཤམ་ 善，吉祥。

ཕོ་ལོ་གཤམ་ 益，好处，已给于利益。

ཕོ་ལོ་གཤམ་ 败，失败，如被敌人打败。

ཡལ་ལྟ་ བལ་ཆེན། 1. 大方广经（佛）。
2. 多数。

ཕྱགས་ལྟ་ ཕྱགས་སུ། 1. 最后。2. 永远。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱུང་པར། 败坏，无意义地损坏了。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱུང་པ། 蕴（佛），堆集一处，故名蕴。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱན་ཆོག་ལས། 1. 圆满，一切完备。
2. 吉祥。3. 丰富，富饶。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱན་ཆོག་ལས། （注同上）

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱན་སུམ་ཆོག་ལས། 同 ཕྱན་ཆོག་ལས།

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱན་སུམ་ཆོག་ལས། （注同上）

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱ་ཁྱུད། 男系，父续。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱ་ཉ། 1. 使者。2. 送信人，邮差。

ཕྱུ་ལྟ་ ཕྱ་ཐང་། 宫，王宫。

ཇོན། ག་རྒྱ། 乌鸦，大鸦。

(ལྷན།) ཇོན་ལྷ། (ལྷན་) ག་ས་ལྷ། 授礼。

ལྷ། ལྷ་ཆན། 胎糞，占卜品。

ལྷ་ཁྱ། ལྷ་ཁྱ། 手印（佛）。手势（敬）。

ལྷ་ཁྱ། ལྷ་ཁྱ། （注同上）

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། 大手印（佛），
又说“大印”。

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། 双手，两手。

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། 标帜，如铃杵等。

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། 敬礼，顶礼。

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། （注同上）

ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། ལྷ་ཁྱ་ཆེན་པོ། 顶礼赞。

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་ལོ་ལོ་

礼拜，敬礼，已顶礼。

ལྷོ་ལྷོ་ལོ་

ལྷོ་ག་ལོ་ལོ་ལོ་

(注同上)

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་ལོ་

司库，管库，管家。

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་

内外，里外。

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

事无巨细，里里外外，即一切秘密的和公开的。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

(注同上)

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་

外器。

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་

外面，门外面。

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་

(注同上)

ལྷོ་

ལྷོ་ག་ལོ་

以后，后来，今后。

ཕྱིན། ཕྱིན་ནས། 出行, 启程, 出行以后。

ཕྱིར། ཕྱིར་རྒྱུ། 回, 返回了。

ཕྱི་མེས། ཕྱི་སྐྱེས། 后生(藻)。弟弟或妹妹。

ཕྱི་ལྟར། ཕྱི་སྐྱེས། 后来。

ཕྱོགས་ལྟར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཕྱོགས། 1. 靠牲畜

致富。2. 牧民。

ཕྱོགས་ཀྱི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས། 1. 护养牲畜。2. 牧

民。

ཕྱོགས། ཕྱོགས། 1. 方, 方面, 向面。2. 十

个, 十数。

ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཕྱོགས། 方輻

輶(藻)。太阳。

ཕྱོགས་ཀྱི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས། 方生(藻)。月亮。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 护方（佛），如护北方
毗沙门天王。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ (注同上)

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 有品（藻），1. 一年
的月分。2. 一圣者名。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 十方，东及东南等八方，
加上下二方共为十方。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་
ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 顶礼十方神颂。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 1. 边界。2. 方隅，
如东南，西南等。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 方面，于某方。

ཁྱེ་ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ ལྷ་མོ་སྤྱི་ལོ་ 三方（藻）。造

ལྷ་མོ། ཐུག་དྲག་ འུ་ (天神名)。
嫉 (佛), 烦恼、嫉妒,

不安于他人荣盛, 内心
愤怒之识。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ (佛)。

须弥山第四级, 南方天王。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་ས་པ། རྒྱུ་ 走了, 去了。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ 发展的, 增长的。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ 增品 (藻)。上半
月, 上弦。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ 救贫乏母

(藻)。度母 (菩萨名)。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ 大的装饰品。

ཀའམ་ཀྱེ་མའི། འུ་མགས་སྒྱེ་ས་པ། རྒྱུ་ 事业, 如白业 (善业)
(敬)。

འཕྲིན་པ། འཕྲིན་ལས། (注同上)

འཕྲིན་པ། འཕྲིན་ལས། 幻轮 (佛)。现作机

器解。

འཕྲིན་པ། འཕྲིན་པ། 横着，宽量。

འཕྲིན་པ། འཕྲིན་པ། 夺去了，抢走了。

བ

ཅེས། བག་མཆེར། 1. 羞惭。2. 畏惧，害怕。

ཅེས། བག་ཡངས། 松缓，安闲，心宽畅。

ཅེས། བགས་ཀྱིས། 1. 水渐下流。2. 谨慎而行。

ཅེས། བང་ཆེན། 使者，传话人，邮差。

ཅེས། བང་རྟེན། 能行（藻）。马。

ཅེས། བང་མཛེད། 仓库，财库。

ཅེས། བས་པ། 卷，书卷，如编为一章之卷帙。

འཕྲུག་ བར་ཆད། 间断，留难（佛），如事
业中断，磨难。

འཕྲུག་ བར་སྒྲུང་། 空中，天空中之境相。

འཕྲུག་ བར་མཚམས། 二者之中间界限。

འཕྲུག་ བལ་ལྷན། 有毛（藻）。羊。

བྱོ་ བུ་མ། 女儿，少女，处女。

བྱོ་ བུ་མ། （注同上）

བྱོ་ བུ་ཚ། 1. 兄弟之子，姪。2. 儿子，男
孩。3. 子孙。

བྱོ་མཚོ་ བུ་ག་གཉིས། 双孔，两个孔洞。

བྱོ་ བུ་མེད། 妇女。

བྱོ་ བུ་མེད། （注同上）

ཕྱི། བྱང་མིང་། 柴，薪。

ཕྱི་མ། བྱམ་མཁའ་བ། 瓶师，制陶器者。

ཕྱི་མ། བྱམ་པ། 瓶，壶，坛。

ཕྱི། བོང་བྱ། 驴。

ཕྱི་མ། བྱ་ཁོ་བ། 债。

ཕྱི། བོང་དུ། 在藏地。

ཕྱི་མ། བོན་ཉིད། 笨教徒，笨教徒自己。

ཕྱི་མ། བོན་པ། 笨教，亦称黑教，西藏的原始宗教。

ཕྱི་མ། བྱ་ཚོ་གས། 鸟群；乌合之众。

ཕྱི་མ། བྱ་རྩོག། 鸦，乌鸦的一类。

ཕྱི་མ། བྱ་རྩོག། (注同上)

བྱུང་། བྱང་ཁུབ། 菩提（佛），义为断证。

བྱང་义为清静，ཁུབ་义为圆满。

བྱུམ། བྱང་ཁུབ། （注同上）

བྱུའོ། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ། 1. 菩萨
（佛），发大乘心者，利他者。
2. 时轮（本尊名）。3. 佛。

བྱུའོའོ། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ།

（注同上）

བྱུའོ། བྱང་ཕྱག་ས། 1. 背面，北方。2. 清
净解脱方面。

བྱུ། བྱང་གར། 东北。

བྱུའོ། བྱང་སེམས། 同 བྱང་ཁུབ་སེམས་
དཔའ།

བྱུའོ། བྱང་སེམས་དཔའ། 白菩提心（藻）。

汁液，精液。

ཕྱུག་པ། ཐུགས་ས། 慈心，仁慈，愿人安乐之心。

ཕྱུག་པ། ཐུགས་ཆེན། 大慈心（佛），弥勒佛
的名号。

ཕྱི། ཐུག་དེ། 已作，作了。

ཕྱི་ཕྱི། ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུབས། 加持（佛），如请求
加持甘露之功力。

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི། ཕྱིན་གྱིས་བསྒྲུབ་དུ་གསོལ།
请求加持。

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི། ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུབས། 加持（佛），
加持吧！

ཕྱི། ཕྱིན་ན། 施，已施舍了；给，已给了。

ཕྱི་ཕྱི། ཕྱིན་སྒྲུབས། 加持（佛）。

ཕྱི་ཕྱི། ཕྱིན་སྒྲུབས། （注同上）

ཉེན་ལ། ཉེན་སྒྲུབ་ལ། (注同上)

ཉེན་ལྡན་ལ། ཉེན་སྒྲུབ་ལྡན་ལ། 被加持，

由加持。

ཉེན། ཉེན་གྲག་ 分别，个别，分支。

ཉེན། ཉེན་གྲག་ (注同上)

ཉེན། ཉེན་ཅིང་། 作了……且又。

ཉེན། ཉེན་བསྒྲུབ་ 作，做。

ཉེན། ཉེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ། 远走，往远处去了。

ཉེན། ཉེན་སྒྲུབ་ལ། 走兽，畜生。

ཉེན། ཉེན་སྒྲུབ་ལ། (注同上)

ཉེན། ཉེན་ལྡན་ 属民，奴仆。

ཉེན། ཉེན་ལྡན་ 奴仆，男仆。

བྱོལ་

བྱོལ་མ།

婢女，女仆。

བྱོལ་

བྱོལ་བ།

所抛掷，所打击。

བྱོལ་

བྱོལ་བེ།

梵志，婆罗门。

བྱོལ་

བྱོལ་བེ།

(注同上)

བྱོལ་

བྱོལ་བེ།

(注同上)

བྱོལ་

བྱོལ་མ་ལ།

水沟。

བྱོལ་

བྱོལ་མ།

1. 木曜。2. 无上。3. 喇嘛。

བྱོལ་

བྱོལ་མ་དང་ཡི་དམ།

师尊，佛及本尊。

བྱོལ་ལ།

བྱོལ་མ་དང་དམ་པ།

无上善事。

བྱོལ་

བྱོལ་མར་འཇིག།

师事，心中以之为

师长，而起恭敬承
事。

བྱོལ་

བྱོལ་མས།

由喇嘛…，

ལྷོ་མ་	ལྷོ་མ་ལམ།	喇嘛或者。
ལྷོ་མའི་	ལྷོ་མའི་།	喇嘛的。
ལྷོ་མར་	ལྷོ་མར་།	在喇嘛（前顶礼）。
ལྷོ་མེད་	ལྷོ་མེད་།	无上。
ལྷོ་མེད་ལུ་མ་	ལྷོ་མེད་ལུ་མ་།	无上母。
ལྷོ་མ་ཆོ་	ལྷོ་མ་ཆོ་།	神海，魂魄依附的湖，神所 住的海（湖）。
ལྷོ་མ་པོ་	ལྷོ་མ་པོ་།	愚蠢。
ལྷོ་མ་པོ་ལ་	ལྷོ་མ་པོ་ལ་།	智慧，计谋。
ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་	ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་།	志同，现译为“同志”。
ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་	ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་།	慧眼。
ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་	ལྷོ་མ་ལྷོ་ལ་།	忽尔，突然，忽然。

ཐཱི་གློ་འཇིག་། 心中受持，如心中记住经
书。

ཐཱི་བཟང་། 善慧，智者。

ཐཱི་ཆེན་། 大臣。

ཐཱི་པོ་། 臣，大臣，高级官吏。

འཇུག་། དབང་བསྐྱུང་། 灌顶（佛），授权。使担

负责任，使得权力。

འཇུག་། དབང་ལྗང་། 帝青，蓝宝石。

འཇུག་། དབང་ཆེན་། 1. 大灌顶（佛）。

2. 权大，势大。

འཇུག་། དབང་ཆེན་མ། 1. 帝释（天神）之

后。2. 天女之一。

འཇུག་། དབང་ཕྱུག་། 权势大，势力强。

ཁྲི་ལྷ་ དབང་པ། 1. 帝释 (天神名)。2. 根
(佛), 如眼根等。3. 月亮。

ཁྲི་ལྷ་ དབང་པ་འི་གནས། 帝释处 (藻)。
天趣, 天界。

འཇིག་ དབང་ཕྱག་ 1. 自在, 富贵。2.

འཇིག་ དབང་ཕྱག་མ། 顶日 (天神名, 即大
自在天)。自在母
(藻)。邬摩天女。

ཁྲི་ལྷ་ དབང་འབྱུང་ 1. 权势大。2. 富裕。

ཁྲི་ལྷ་ དབང་མ། 自在母 (藻)。1. 邬摩天
女。2. 鬼神之一。

འཇིག་ དབང་ཕྱག་ 头巾。

འཇིག་ དབང་མ། 中观, 中道 (佛)。

འཇིག་ དབང་མེད། 1. 草字, 行书。2. 无头。

འགྲོ་ དབུ་མཛད། 领经师，佛教仪式中诵
经起首者。

ཁྱུ་ དབུ་ལ་པ། 穷苦，贫穷，穷人。

ཁྱིམ། དབེན་གནས། 孤寂处。1. 阿兰若
处(佛)。2. 旷野。

ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ དབྱིགས་གཉིན་གྱིས་མཛད་
པའི། 世亲著的。

ཁྱིམ་ཁྱིམ་ དབྱིག་གི་སྒོ་གྲས་མ། 宝慧女
(藻)。大地，地球。

ཁྱིམ་ཁྱིམ་ དབྱིག་འཛིན་མ། 持宝女(藻)。大
地，地球。

ཁྱིམ་ཁྱིམ་ དབྱིག་བཞེས། 世友(人名)，毗婆
沙师(佛)。

ཁྱིམ་ཁྱིམ་ དབྱིངས་ལྷུག། 法界财(佛)。

ཁྱིལ། དབྱིངས་སུ། 界，法界（佛）。

ཁྱུག་པ། དབྱུག་འཛིན། 1. 持棒，2. 阎罗

王。

ཁྱིམ་ཞེས་པ། དབྱིག་གཉེན། 世亲（人名），系

经部师或说是
唯识师（佛）。

ཁྱིམ་ཞེས་པའི། དབྱིག་གཉེན་གྱི། 世亲的。

ཁྱིམ་ཞེས་པའི་པ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་པ། 由世亲，

被世亲。

ཁྱིམ་ཞེས་པའི་པ། དབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ། 分离加行

（佛），离间语。

ཁྱིམ་ཞེས་པ། དབྱིན་པའི། 不可分，无差别。

ཁྱིམ་ཞེས་པ། དབྱིན་པའི། （注同上）

ཁྱིམ་ཞེས་པ། དབྱིན་པའི། 当打击，驱魔时用芥子打

击。

འཇམ་པ་རྒྱུ་ འབད་པར། 努力地，勤奋地。

འཇམ་པ་མེད། འབད་མེད། 不勤，不努力。

འཇམ་པ་བྱེད། འབབ་བྱེད། 能降（藻）。手。

འཇམ་པ་ཞིག འབར་ཞིག 单独，纯一，唯一。

འབྲུ་ འབྲུམ། 1. 十万。2. 佛经，

般若十万颂。

འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ་ འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ། 几十万。

འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ་ འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ། 来唤，来邀请。

འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ་ འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ། 1. 过去。2. 究竟，

到边际。

འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ་ འབྲུམ་པ་ལྔ་ལྔ། 来源，发源地，如

佛教的发源地。

ཁྱུ། འབྲུང་པ། 部多(梵)。1. 有情, 众生。

2. 饿鬼之一种, 非人。

ཁྲུམ་ཁ། འབྲས་ཇེན། 生米, 未煮熟之米。

ཁྲུམ། འབྲས་བུ། 1. 果实, 果报。2. 睾丸。

ཁྲུམ་ལ། འབྲས་སེལ། 干饭, 一种加黄油和糖
的米饭。

ཁྲུམ་ལོ། འབྲུག་གི་ལ། 辰年, 龙年。

ཁྲུ་ཁ། འབྲུམ་བུ། 痘, 天花。

ཁྲུ་ལོ། འབྲེལ་མེད། 1. 无关, 无联系。2.
不贪爱。

ཆེ། རྫོང་སྤྱང་། 放咒, 放蛊。似“རྫོང་
གྲང་”的误写。

ཆུ་ལ། རྩས་སྤྱང་ས། 隐藏, 已于隐蔽处藏

起。

ཁྱུ་ཤུ་

ཁྱུ་ཤུ་ལྟུ།

在空壳之中。

ཁྱུ་བྱ་

ཁྱུ་བྱ་གྱི།

施舍的，给予的。

ཁྱུ་བྱ་

ཁྱུ་བྱ་ན།

施舍了，已给。

ཁྱུ་བྱ་ལ།

ཁྱུ་བྱ་གནས།

施处（藻）。1. 父

母。2. 苦恼人。

ཁྱུ་བྱ་ལེན།

ཁྱུ་བྱ་ལེན།

受取施舍。

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

烧施，护摩（佛），

火祭，祠祭，

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

性交。

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

蜂蜜。

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

毒蛇。

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

ཁྱུ་བྱ་ལྷོ་གྱི།

巳年，蛇名之年。

མ

ལྷོག་མ་རིག་ 1. 无知，愚昧，不明事理。

2. 无明（佛）。

སྟོལ་མ་ལུས་ 无余，一切。

ལོ་མང་འོ་ 多，多了。

ལན་མན་པ་ 教诲，秘诀。

ལྷོག་མན་པ་ (注同上)

ལན་མན་པ་ (注同上)

ལན་མན་པ་ 以后，以下，如色界以下。

ལགྲ། མན་ཅད་དུ། (注同上)

ལཱ། མན་དུ། (注同上)

ལྟ། མམ། 1. 吗？疑问词。2. 或，离合词。

ལྟོ། མར་མེ་མཛད། 1. 燃灯佛。
2. 阿底峡（人名）。

ལཱལྟོ། མར་མེ་མཛད། (注同上)

ལྟོ། མི་ཁྱུ། 不满，不遍。

ལྟོ། མི་མཁས། 无智，不聪明。

ལྟོ། མི་མགོ། 人头，人口。

ལྟོ། མི་འགྱུར། 1. 不变，长久。2. 虚
空，天空。3. 不动，坚固。

ལྟོ། མི་མཆོག། 胜人（藻）。佛。

ལེན། མི་མཇེད། 娑婆（梵），忍受，能

忍，无畏。

ལེན་པ། མི་མཉམ་པ། 1. 不相同，无与

伦比。2. 佛。

ལྷན། མི་མཐུན། 不合，不一致。

ལྷུ། མི་ལུས། 人身。

ལྷུ། མི་ལུས། （注同上）

ལྷོ། མིག་གི། 眼目的。

ལྷོ་ཅིག། མིག་གཅིག། 1. 一只眼。2. 大自在（天神名）。

ལྷོ་ཅིག་པ། མིག་གཉིས། 二目，双目。

ལེ། མིག་དམར། 赤眼（藻）。1. 罗刹。
2. 水牛。3. 火曜。
4. 甲子年。

ཐིག་ལོ།

མིག་གསུམ་པ།

三目者（藻）。

大自在（天神名）。

ཕྱེ།

མིང་གྲང་།

标题，标签。

མིན།

མིན་ནོ།

不是啊！

མིན།

མིན་ནམ།

不是吗？

ཡྱ།

ལྷ་གོ།

灾，旱灾，饥荒。

ཕྱེ།

ལྷ་རྟིག་

珍珠。

ཕྱེ།

ལྷ་སྟེགས།

外道，外教（佛教徒对

他教之称谓）。

ཕྱེ།

ལྷ་སྟེགས།

（注同上）

ཡྱ།

ལྷ་མེད།

无边际，无尽头。

འཇམ་མཁའ་། བྱ་མཁའ་། 青金石，青玉。

འཇམ་མཁའ་། བྱ་མཁའ་། 黑暗，无光明。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 1. 花。2. 妇女月经。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། (注同上)

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 似火，象火。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 火药，弹药。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 镜子。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། (注同上)

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 火生 (藻)。1. 六面童子 (天神名)。2. 昂宿 (二十八宿之一)。

མཁའ་མཁའ་། མཁའ་མཁའ་། 三火 (藻)。1. 南火，

家火、劫火等三火。2. 贪、瞋、痴等三毒。

ལྷེ་མེ་ལྷ། 火神。

ལེ་ཡང་། མེད་པར། 无，没有。

ལེལྲུག་། མེ་ལ་ཆེ་ཅན། 有防守（藻）。夜晚。

ལན། མ་མཚན། 1. 女性生殖器。2. 女相。

ལྷམ། མས་གྲུས། 敬信感德，爱戴。

ལྷན། མས་གྲུས་དྲག་པོ། 强烈感德，全心敬信。

ལྷོ་མ། མས་སྦྱོང་། 胜解修道（佛），
修道之一。

ལྷོ་ལྷ། མས་སྦྱོང་། 胜解行（佛）。

ལྷག་། ལྷ་དན། 愁苦，心里忧愁。

ལྷག་། ལྷ་དན། （注同上）

ལྷོ་ཤི། ལྷོ་ངན་མེད། 1. 无忧，无愁苦。

2. 鸡。

ལྷོ་ཤི། ལྷོ་ང་བར། 领受，经历。

ལྷོ་ཤི། དམག་གི། 军队的，部队的。

ལྷོ་ཤི་ལོ། དམག་གིས་བཅོམ།
被部队所毁。

ལྷོ་ཤི། དམག་དཔུང་། 军队，部队。

ལྷོ་ཤི། དམག་དཔོན། 1. 六面童子(天神
名)。2. 军官，将军。

ལྷོ་ཤི། དམག་ཚོགས། 军队，部队。

ལྷོ་ཤི། དམར། 红，红色。

ལྷོ་ཤི། དམར་ནག། 暗红色，黑红色。

ལྷོ་ཤི། དམར་པ། 1. 红色。2. 血。3. 火

神之马。

ཁྲི་དམར་པ། (注同上)

འཕྲིའི་ཁྲི་ལྟུལ་ མ་ཕུ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་།

出自《大孔雀经》。

ལྷ་ཁྲི་ མ་མཆན། 女阴，亦作伤痕解。

ལྷ་ཁྲིལ་ མ་ད་དུ་བྱུང་། 希有，希奇。

ལྷི་ མི་ལས། 梦。

ལྷ་ཁྲི་ མུན་པ། 愚昧，愚痴。

ལྷི་ལ། མྱིན་གྲོལ། 成熟解脱。

ལྷེག། མྱིན་དུག་ 昴宿（二十八宿之一），
昴宿有六星，状如剪刀形。

ལྷེག་ལ། མྱིན་དུག་ཅན། 有昴宿。1. 秋季
(秋末)。2. 昴宿
值月。3. 阴历十月。

ཇོ་མོ་གློ་མ་། རྒྱུ་ལ་མ། 祝愿，祈祷。

ཇོ་མོ་གློ་མ་། རྒྱུ་ལ་མ། 说了，告诉了。

ཅ

ཅན། ཅན་དན། 檀香，旃檀树。

ཅམ། ཅམ། 平常，非特殊者，非优胜者。

ཅུག་རྩེ། བཅུག་རྩེ། 头顶，顶髻。

ཅུག་རྩེ། བཅུག་རྩེ། (注同上)

ཅུག་རྩེ་ཅན། བཅུག་རྩེ་ཅན། 1. 有顶髻。

2. 顶髻佛。

ཅུག་ལག་རྩེ། བཅུག་ལག་རྩེ། 经，圣典。

ཅུག་ལག་རྩེ་ཅན། བཅུག་ལག་རྩེ་ཅན། 经堂，大寺庙的
集会厅。

གཙོ་འཁོར། གཙོ་འཁོར། 主仆，主人和随从。

གཙོ་བོ། གཙོ་བོ། 主要，首领，领袖。

གཙོ་བོར། གཙོ་བོར། 主要地，为首的。

ཐོག་ཁོང་། ཐོག་ཁོང་། 权势，强暴。

ཐོག་ཁོང་པོ། ཐོག་ཁོང་པོ། 1. 赞普。2. 国王。

3. 稳固。

ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། 生子的庆祝会。

ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། 后妃。

ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། 监狱。

ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། 狱中，监狱中。

ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཐོག་ཁོང་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི། 1. 本续（佛）。

2. 药书之本经。

ཐཱ། ཅང་བུད། 八根本（佛）。

ཐཱ། ཅང་བསྐྱར། 敬鬼神之供养。

ཐཱ། ཅང་བསྐྱར། （注同上）

ཐཱ། ཅང་བསྐྱལ། 暗鼓励。

ཐཱ། ཅང་བསྐྱལ། （注同上）

ཐཱ། ཅང་བྱར། 水流声。

ཐཱ། ཅང་ལྷོད། 上游，河流之上游。

ཐཱ། ཅལ་སྐྱབ། 力成，以自己的技能所成。

ཐཱ། ཅལ་རུ་གསལ། 启请技艺。

ཐཱ། ཅལ་ལྷན། 具力，勇健（藻）。1.

菩萨。2. 勇士。

ཐཱ། ཅེ་བྱལ། 玩胜。

ཐུ། ཅེ་ཐུད། 尖续。

ཐུ། ཅེ་ལ། 五尖。五境（佛）。

ཐུག། ཅེ་ཏུག། 六尖。六境（佛）。

ཐུལ། ཅེ་ཏུལ་། 原西藏地方政府的僧官，
秘书。

ཐོ། ཅེ་མ། 1. 三数。2. 邬摩天女。3. 风，
风神。4. 尖，顶。

ཐོ། ཅེ་མ། （注同上）

ཐོག། ཅེ་མ་ཅན། 1. 山。2. 火。3. 火神。

4. 树木。5. 箭。6. 欲天
（爱神）。7. 有尖端者。

ཐོལ། ཅེ་མ་ལ། 五尖。

ཐོག། ཅེ་གསུམ་ཅན། 1. 有三尖，有三叉。

2. 大自在 (天神名)。

ཁིགལ།

ཅིན་གནས།

1. 虚空, 天空。2.

戏场。

ཁིལྱལ།

ཅིན་ལྱལ།

具净 (藻) 1. 雅穆擎

河。2. 迦陵迦国。

ཁྱོ།

ཅིན་མེད།

离净, 无净 (藻)。佛。

ཁྱེལ།

འཆོན་འགྲུས།

精进 (佛), 勇于修

善之心, 心极奋勉。

ཁྱེལ།

འཆོན་འགྲུས།

(注同上)

ཁྱེལ།

འཆོན་འགྲུས།

(注同上)

ཁྱེལ།

སྨོན་ཏུ་གསེལ།

请赐给。

𑖦

𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

婆罗门身上由双肩上
互相交错而系于左右
腋下之线。

𑖦𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

梵生（藻）。土曜。

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

动梵（藻）1. 大
自在（天神名）。
2. 极喜自在魔。

𑖦𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

1. 梵行，净行，戒
律。2. 仙人。3. 比丘。

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

梵子（藻）。火神。

𑖦𑖦𑖦𑖦

𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦𑖦

热时（藻）。夏季。

ཇཱ་ ཚད་མ། 量，因明。

ཇཱ་ ཚད་མ། (注同上)

ཇཱ་རིམ། ཚད་མར་འཛིན། 持为量（佛）。
信任。

ཇཱ་ ཚད་མེད། 无量（佛）。

ཇཱ་ཡ། ཚད་ཡས། 摩鲁摩，大数之一。

ཇིག་གི། ཇིག་གི། 言词的，词的。

ཇིག་གིས། ཇིག་གིས། 由词，用言词。

ཇིག་གསུམ། ཇིག་གསུམ། 三言，三句话。

ཇིག་པཎ། ཇིག་པཎ་བཅད། 偈颂体，颂词。

ཇིག་པཎ། ཇིག་པཎ་བཅད། (注同上)

ཇིག་པཎ། ཇིག་པཎ་བཅད། (注同上)

ཆེན་པ་ལ། ཆེན་པ་སུལ། 谿谷，如山谷。

ཕྱི་ལ། ཅུ་ན་ཆད་དུ། 1. 在这边。2. 以内。

ཆེན་པ། ཅུ་ལ་ཁྱིམ་ས། 尸罗，戒（佛），梵行，
戒有三种：别解脱戒、
善愿戒、救畏戒。

ཆེན་པ། ཅུ་ལ་ཁྱིམ་ས། （注同上）

ཕྱི་ལ། ཅུ་ལ་ལྷན། 具足戒律，有良好的道
德行为。

ཕྱི་ལ། ཅུ་ལ་ལུགས། 道理，原理，礼仪。

ཆེན་པ། ཆེ་འདས། 第五佛（佛），死，
寿终。

ཆེན་པ་ཆེན། ཆེ་དང་པ་ཆེན། 无量寿，无量
寿佛（即阿弥
陀佛）。

ཆེན། ཆེ་རིང་། 1. 长寿，命长。2. 天神。

ཆེ་བ་སྤྲོད།

福寿，寿命与福缘。

ཆེ་སྤྲོད།

寿命。

ཆེ་མ་བྱ།

缝，成衣。

ཆེ་མ་བྱ།

堆，如曼荼罗之米堆。

ཆེ་སྤྲོད།

1. 浅色，淡色。2. 易煮，
肉易煮熟。

མཚན།

1. 相，形状。2. 名号(敬)。

མཚན་ཉིད།

相。体，性，如说：火性
为热烧。

མཚན་ཉིད།

(注同上)

མཚན་གཉིས།

二相(佛)，具有

男女两性生殖器。

མཚན་ལྷན།

具相(佛)，合格。

ལ་ལྟོ་ན།

མཚན་ལྟན་མ།

具相女(藻)。美女，

德貌俱全的女子。

ལ་ནི།

མཚན་མ།

相，状。

ལྟེན་པ།

མཚན་མ་མེད་པ།

1. 无相(佛)，自

相不成实。2. 无

根相，无性别。

མཁུ།

མཚམས།

界限，分际，如地界，中

间，结合处。

ལ་ལྟོ་བ།

མཚམས་སྒྲུབ།

成界，即完成一段

的修法。

ལ་ལྟོ།

མཚམས་བཅད།

已划界，已划定

界限；闭关坐静

(佛)。

ལ་ལྟོ།

མཚམས་ཆད།

划界，划定界限。

ལ་ལྟོ་ལྟོ།

མཚམས་སྒྲིབ།

云霞，彩云。

ལ་ལྟོ་ལྟོ།

མཚམས་སྒྲུབ།

结合，如前后相结

合。介绍。

(注同上)

འཇུག་

མཚམས་སྦྱར།

འཇུག་པ།

མཚམས་ཁྱུ་ས།

致意，请安。

འཇུག་པ།

མཚམས་སུ།

于界，入界。

འཇུག་

མཚམས་སུ།

(注同上)

འཇུག་པ།

མཚོ་སྒྲི་ས།

1. 海中生长，莲花。

2. 帝释（天神名）之
像。3. 月亮。

འཇུག་

མཚོ་སྒྲི་ང་།

海牛，牛鱼。

འཇུག་པ།

མཚོ་སྒྲི་ང་།

海岛，海洲。

འཇུག་པ།

མཚོ་ཁྱུ་ལ།

海胜。

འཇུག་

མཚོ་ན། 表（佛）。

འཇུག་

འཚམ་པ།

应当，适宜，和顺。

འཁྱུ་

འཆམ་ལྷ།

问安，如问身体安好。

འཆམ་ལ།

འཆམ་ལ།

轻侮；适当，合意。不适

合，不合意。

འཆམ་ལ།

འཆམ་ལ་མེད།

不安，不适。

འཁྱུ་ལ།

འཆམ་ལ་ལྷ།

问候，请安。

འཆམ་ལ།

འཆམ་ལ་ལྷ།

(注同上)

འཁྱུ་

འཆམ་ལྷ་ལྷ།

抚养，养活，如母亲养子

女。

ཇ

ཇཏ།

ཇཏ་ད། 1. 作(敬)。2. 事业，作为，所作。

ཇཏི།

ཇཏ་ད་པའི། 作的，所作的。

ཇཏེ།

ཇཏེ་ས། 美，美丽，好看。

ཇཏེ་ལ།

ཇཏེ་ས་ལྷན། 1. 端妙，美。

2. 金曜。

ཇཏེ་ལ།

ཇཏེ་ས་ལྷན། 美丽，很美丽。

ཇཏེ་ལ།

ཇཏེ་ས་པའི། 美丽的，好看的。

ཇཏ།

ཇཏ་ད། 1. 仓库。2. 器物。3. 果

实。4. 作事吧！

ཡོན།

མཛོད་བདག

司库，库主。

ཡལྱན།

མཛོད་ལྗན།

1. 印度憍闪毗国。

2. 佛殿脊上的宝顶。

ཡཤྱན།

མཛོད་ཤྱན།

司库长，仓库保管

头目。

ཡཤྱི།

མཛོད་ཤྱིན།

1. 司库。2. 印度憍

萨毗国。

འཕྱ།

འཇམ་མཁའ་ལྷོད།

贤良之行为。

འཇ།

འཇམ། 尽，完。

འཇམ།

འཇམ་པོ།

丈夫，爱人。

འཇམ་པོ།

འཇམ་པོ།

树名，赡部树。

འཇམ་པོ།

འཇམ་པོ།

赡部洲（佛）。

འཛིན། 持（佛）。持，握。

འཛིན་མ། 持女（藻）。1. 地，大地。

2. 乳母。

འཛིན་མེད། 不害羞，不拘束。

འཛིན་མེད། 1. 虚妄。2. 说假话者。

3. 有泥者。

འཛིན་མེད། 财物的。

འཛིན་མེད་མ། 以财物，用财物。

འཛིན་མེད་མེད། 化生（佛），天及中有等，
皆变化生。

འཛིན་མེད་མེད་མེད། 神变（佛），如了解他人
之心，飞翔虚空等。

འཛིན་མེད་མེད་མེད་མེད། 五种神变（佛）：1. 修

持与后得之神变。2. 诵根底罗

咒，飞腾虚空等。3.了知他心。

4. 药力所起。5. 业力所惑。

庚午年

圓滿，完了，完成。

ཀུན་གྱི་ཆེ་བ།

1. 大圓滿。2. 康地一

地名及寺院名。

飛刀、雙刀

守护碉堡者等。

44

狐，狐者，有狐。

ବୈଶ୍ଣବମାତା ସା'କ୍ଷରା'ମ୍ବିକା'ସା'ସା' ୩୩୩.

હિપ્પા ધ'ભે। 明显, 清楚。

ବ

ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	三天, 三昼夜。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	足的 (敬)。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	1. 下部。2. 衣服边缘。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	在下面, 在下部, 在底层。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	1. 口的 (敬)。
		2. 面, 脸的 (敬)。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	面前, 尊前 (敬)。
ବିଶ୍ୱାସୀ	ବିଶ୍ୱାସୀ	在前面, 在尊前 (敬)。

ཉལ་ལ། རྒྱལ་ཟས། 1. 食品（敬），糕饼。

2. 供食品。

ཉལ་ལ། རྒྱལ་ཟས། （注同上）

ཉེ། རི་ཁྱ། 温和与忿怒。

ཉེལ། རིང་ཁྱེས། 田生（藻）。人。

ཉེལ། རིང་ཁྱེང་། 田护。

ཉེལ། རིང་ཁམས། 世界，大地，坛轮（佛）。

ཉེལ། རིང་ཁམས། （注同上）

ཉེལ། རིང་ཁམས་སུ། 在大地（上），在佛土。

ཉེལེལ། རིང་ཁམས་སུ། （注同上）

ཉེལ། རིང་ཆེན། 大田（藻）。尸林。

ཉེལ། རིང་ལས། 农事，农业。

ཏིལ་ བློང་གསེགས། 往生净土（佛）。死

ཏི། བློ། 香，甜，甘美。

ཏུཤ། ཏུ་ཆེན། 1. 大校译师（译经时的校
阅者）。2. 地方之一。

ཏུ། ཏུ་མཆིད། 请问，祈请。

ཏུ་(འཁོལ།) ཏུ་བར་(འཁོལ།) 请问，请求。

ཏུལ། ཏུ་བློང་། 祈田。

ཏུཤ། ཏུ་ཡིག། 呈文，上书。

ཏུཤ། ཏུ་བ་ཅན། 铠甲。

ཏུཤ། ཏུ་བ་ཆེན། 大铠甲。

ཏུ། ཏུ་མ་མེད། 不畏惧，不怯退。

ཏུལ། ཏུ་སྤང་། 愤怒，恼恨，怨恨。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 四十三。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 说了，如此请求了。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 如此论说，
如此解说。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 这样称颂，如此颂
扬了。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 说了。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 说的事
情，讲的意思。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 说了，如此说了。

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། (注同上)

འཇིགས་པའི་བཤུ་བ་། 别的，他人的。

ཇཉནྟེ། བཞུན་གྱིས། 由他人，由别人。

ཇཉནྟེལྟ། བཞུན་གྱིས་བསྟེས། 他养（藻）。

杜鹃。

ཇཉནྟ། བཞུན་དུ། 其他，别的。

ཇཉནྟལ། བཞུན་ཡང་། 复次，尚，更，另外。

ཇཉནྟལྟ། བཞུན་མེད། 无量，无比大数，大数名。

ཇཉནྟལྟལ། བཞུན་མེད་ཁང་། 1. 无量宫（佛）。

2. 须弥山。

ཇཉནྟལྟལ། བཞུན་མེད་ཅན། 1. 无量者。

2. 天神。

ཇཉནྟལ། བཞུན་ཡས། 1. 无量，不能度量。

2. 大数名。

ཇཉནྟ། བཞུན་ཡས། （注同上）

འཕྲུལ་པ། བཞུགས་ཡས་ཁང་། 1. 无量宫(佛)。

2. 须弥山。

འཕྲུལ་པ། བཞུགས་ཡས་ཁང་། (注同上)

འཕྲིན་པ། བཞི་གྲུབ། 成实(佛)，有，成。

འཕྲིན་པ། བཞི་གསུམ། 三事(佛)。

འཕྲུག་པ། བཞུ་ཐོག། 弓上。

འཕྲུག་པ། བཞུ་འདྲེ་མས། 步弓，一度，四肘长。

འཕྲུག་པ། བཞུ་འདྲེ་མས། (注同上)

འཕྲིན་པ། བཞུ་འདྲིན། 弓背。

འཕྲུག་པ། བཞུག་གུ། 尾巴，尾部。

འཕྲུག་པ། བཞི་གས་སུ། 侧面，旁面。

འཕྲུག་པ། བཞི་ངས་སྤྱོད། 游方僧，行脚僧。

ཇཉན་པ་ བཞིན་བྱ། 童子，青年。

ཇཉན་པ་ བཞིན་བྱ། (注同上)

ཇཉན་པ་ བཞིན་བྱ་མ། 1. 童女。

2. 鬼魅之一。

ཇཉན་པ་ བཞིན་པ། 勤奋，降落。

ཇཉན་པ་ བཞིན། 1. 面貌，脸。2. 相同，如，

如是。

ཇཉན་པ་ བཞིན་དུ། 如同。

ཇཉན་པ་ བཞིན་དུ། (注同上)

ཇཉན་པ་ བཞིན་ནག། 1. 黑脸。2. 猴子。

ཇཉན་པ་ བཞིན་སྐྱོ། 居住（敬），坐。

ཇཉན་པ་ བཞིན་སྐྱོ། 允许了（敬）。

三

ཐེ། བ་བྱེད། 食者（藻）。1. 口。2. 火，
火神。3. 罗刹（佛）。
4. 咬。5. 狗。

བཏོ། བག་མེད། 1. 无漏（佛）。2. 无垢。
3. 声闻（佛）。

བཏ། བད་དེ། 尽，耗尽。

བཏ། བབ་མ། 深，深远，深奥，微细。

བཏུ། བབས་སུ། 在深处，在底。

ཐུ། བས་སུ། 食处。

བཏ། བས་པ་མེད། 美食，妙食，非邪命

(佛) 之饮食。

ཐེག་པ། ཐེག་པར། 终结，完结，完毕。

ཐུག་པ། ཐུང་གཅིག་ 一双，一对，二者。

ཐུག་པ། ཐུང་རུག་ 双运（佛），二者连合而运转。

ཐུག་པ། ཐུང་ཐུང་། 并转（佛），二者相连而转。

ཐྱི། ཐྱམ། 闭，合，关，如闭口。

ཐོར། ཐོར་ར། 已说，说了。

ཐུང་། ཐུང་གམ། 半圆形。

ཐུག་པ། ཐུང་གམ་ཅན། 具半圆形。

ཐུག་པ། ཐུང་མཚན། 月经。

ཐུག་པ། ཐུང་མཛེས་མ། 月严女（藻）。妙音天

女（菩萨名）。

ཐཱིཨ་ ལྷ་འཇིན། 月蚀。

ཐཱི་ ལྷ་ཟེར། 月光。

ཐཱི་ ལྷུམ་པ། 圆，圆形的。

ཀའགྲ་ གཤམ་བྱ། 当努力，当谨慎。

ཀའཇིཨ་ གཤི་ཅན། 富乐圆满，权势广大，
具足功德学问。

ཀའཇིཨ་ གཤི་བཟླིང། 光荣，威严，华丽，
荣盛。

ཀའཇིཨ་ གཤི་བཟླིང། （注同上）

ཀའཇིཨ་ལྷུམ་པ། གཤི་བཟླིང་དང་ལྷན་པའི།

具有权势的，荣华的。

ཀའཇིཨ་ གཤིགས་འདུག གཤིགས་འདུག གཤིགས་འདུག
在看，正在观看着。

བཟླ་གཟུ་བོ། 证人，诚实人；中人，和事人。

གཟུ་ཁྱིང་། 桩，一般指拴牲口的竿柱。

གཟུང་བློར། 贯钉，房屋的过梁钉。

གཟུགས་སྒྱ། 身体，贵体（敬）。

གཟུགས་སྒྱ། （注同上）

གཟུགས་ཅན། 1. 有色（佛）。2. 凡一切具足色（佛）者。

གཟུགས་ཅན། （注同上）

གཟུགས་ཁམས། 色界（佛），三界中之一，为色最胜之界。

གཟུགས་སྒྱུག། 净色，美貌而又端庄。

གཟུགས་སྒྱུག། （注同上）

ཀྱི་ གཟུགས་ མེད། 无色（佛），无形。

ཀྱི་ གཟུགས་ མེད། （注同上）

ཀྱི་འཇིགས་ གཟུགས་ མེད་ཁ་མས། 无色界（佛）。

ཀྱི་ གཟུགས་ མཛེས། 美色，有悦意之色者。

ཀྱི་ གཟུགས་ འཛིན། 取色（佛）。目，
眼睛。

ཀྱི་ གཟུང་འཛིན། 能取所取（佛），
能取心与所取境。

ཀྱི་ གཟུངས་ ལྷགས། 总持，陀罗尼咒
（佛），能从堕恶趣摄持之咒，
忆持文义不忘，故名总持。

ཀྱི་ གཟུང་འཛིན། 好坏，善与恶。

ཀྱི་ གཟུང་འཛིན། 1. 优，好，善，贤，2. 大

ཐོད་ལེ

འཇུང་མོ།

自在（天神名）。

1. 度母（菩萨名）。2.

ཐུང་ལེ

འཇུང་མོ།

好女人（对女人的客气称呼）。

脆弱，忍耐力小。

ཐོད་ལེ་མོ།

འཇུང་མོ།

具忍（藻）。1. 大地。

2. 果子。

འ

འབྲུམ། འབས་བསྐྱུས། 收集，总集于一处。

འཇམ། འཇམ་རྩོ། 投石器。

འཁ། འཁ་མ། 乳，奶。

འཁོ། འཁ་མ་རྩིན། 持乳（藻）。1. 乳房。

2. 甘蔗。3. 乳牛。

འགོ། འག་ག། 下面的，底下的。

འགོ། འག་མ། 下，下面。

འགོམ། འག་མེན། 色究竟天（佛），第四

静虑的第五净居天。

ཀའི། འག་ཅིང། 1. 无下部。2. 阍人，
太监。

ཀའི། འག་གཞི། 1. 基础。2. 地基。

ཀའ། འད་དཀར། 白光（藻）。月亮。

ཀའ། འད་ཅན། 有光（藻）。1. 金星。
2. 星宿。

འདྲུག། འད་བདུན། 七光（藻）。1. 火。2.
火神。

ཀའྱམ། འད་ལྗན། 1. 具有光（藻）。太阳
星宿等。2. 金星，金，
曜。

ཀའའི། འད་དཔག་ཅིང། 阿弥陀佛，即
西方极乐世界
的无量光佛。

འཕྱི། འད་ལྷུང་ཅན། 光鬘者（藻）。太阳。

ཀླུ་། རོད་འཕུར། 光飞（藻）。太阳。

ཀླུ་། རོད་འཕྲུལ། 放光，光明放射。

ཀླུ་། རོད་དམར། 1. 红光。2. 明相，
明相现（古印度时刻
名）。

ཀླུ་། རོད་འཛེར། 光辉闪耀，光明炽燃。

ཀླུ་། རོད་མཛེས། 羯腊婆，大数之一。

ཀླུ་། རོད་ཟེར། 光，如日光。

ཀླུ་། རོད་ཟེར། （注同上）

ཀླུ་། རོད་ཟེར་ཅན། 有光者（藻）。日，
太阳。

ཀླུ་། རོད་ཟེར་བྱང་ལེམས། 菩提光。

ཀླུ་། རོད་ཐུངས། 迦叶，佛名及人名，
如第三佛迦叶，声闻
大迦叶，优楼频罗迦
叶。

ཀུལྱེ།

འད་སྤངས་ལྷ།

迦叶部（佛），

声闻部之一部。

ཀུལ།

འད་གསལ།

1. 光明。2. 第二静
虑（佛）之第三天，

光音天。

ཀུལ།

འད་རྒྱུ།

接替。

ཀུལ།

འད་སྤྱོད།

应当，合理，合适，合宜。

ཡ

ཡན། ཡ་མཚན། 希有，希奇。

ཡན་པས། ཡ་མཚན་ན་ནས། 奇怪地。

ཡལ་ཀྱང། ཡང་དག 1. 最清静，真，实。2. 真
实者（藻）。佛。

ཡལ་པའི། ཡང་རམོད། 复呼（藻）。帝释（天神
名）。

ཡལ། ཡང་ཡང་། 再三再四。

ཡལ་པའི་པས། ཡང་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲུབ། 经常考虑，再三
考虑。

ཡག། ཡན་ཆད། 以上。

ཡཤྱ་ ཡན་ཆད་དུ། 以上，在以上。

ཡཤྱ་ ཡན་དུ། (注同上)

ཡཤྱ་ ཡན་ལག གཞི། 肢。1. 部分，成分。2.

附属的，助成的。

ཡཤྱ་ ཡན་ལག (注同上)

ཡཤྱ་ ཡན་ལག (注同上)

ཡཤྱ་ ཡན་ལག་གི། 部分的，肢体的。

ཡཤྱ་ ཡན་ལག་ཅན། 1. 有支分者。

2. 月亮。

ཡཤྱ་ ཡན་ལམ། 父母（敬）。

ཡཤྱ་ ཡན་ལམ། 杨布城。

ཡཤྱ་ ཡན་ལམ། 独墨兰，大数之一。

ཡོསལ། ཡལ་སང་། 消灭，消失。

ཡམ་མཁུ། ཡས་ལྷགས། 苯教送鬼时的用品。

ཡིག། ཡི་ག། 字，文字。也作书信解。

ཡི། ཡི་ག། (注同上)

ཡོ། ཡི་དམ། 本尊，护法神（佛）。

ཡི། ཡལ། ཡི་དྲལ། 1. 心喜（藻）。花。

2. 心欢喜。

ཡི། ཡི་དྲལ། ཡི་དྲལ་མཁུ། 悦意，可爱，可喜。

ཡི། ཡི། ཡི་དྲལ་མཁུ། 意根（佛），

无间灭心。

ཡི། ཡི། ཡི་དྲལ་མཁུ། 1. 心不开朗，如天降

雾。2. 灰心败意。

ཡི། ཡི། ཡི་དྲལ་མཁུ། 如意，诸事如意。

ཡིཤམ་	ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།	1. 如意珠. 2. 观音(菩萨名).
ཡིནེལ	ཡིད་བཞིན་དབང་།	如意摩尼宝。
ཡིགེ	ཡིན་གྱི།	是的。
ཡིནཱ	ཡིན་ནམ།	是吗?
ཡིནཱ	ཡིན་ན།	是, 是的。
ཡིནཱ	ཡིན་པར།	是, 肯定地…。
ཡུའི	ཡུག་གི།	在(轮围)之中的。
ཡུགམཱ	ཡུན་གནས།	长住(藻). 1. 火. 2. 火神。
ཡུམ་	ཡུམ།	1. 母亲(敬)。2. 般若经。
ཡུམཱ	ཡུམ་ཆེན།	大般若经。
ཡུལ་	ཡུལ་ལྔ།	1. 五境。2. 五义。

ཡུལ་གྱི་ ཡུལ་ཅན། ཡུལ་གྱི་ (佛), 境为所知,

有境为能知。

ཁུལ་ ཁུལ་རྫོང་། 区域，邑。

ཡི། ཡེ་ཤེས། རིག་པ།

ཡུལ། ཡེ་ཤེས་སྒྲ། 智身（藻）。文殊（菩

萨名)。

ཡུལ་མི་ལ། ཡེ་ཤེས་ཤིག་ལ། 智慧之精华。

ଅମ୍ଭାଂଶୁକାୟା । ଐ' ସ୍ୱେଦ' ଅସର' ଇଷ । 智慧无边。

ཡེ་ཤེས་མཆོད་། 智藏 (藻)。文殊 (菩

萨名)。

ཡེ་ཤིན། ཨེ་ཤེས་སེམས་དཔར། 智慧勇识，

智慧萨埵。

西·551 器具，用具，器物，家具。

ཐོག་མའི་ ཡོངས་རྒྱལ་། 圓滿，完全。

ཡཡ། ཡངས་སུ། 周遍，一切，全，都。

ཡཡལ། ཡངས་སུ་གྲུལ། 全解脱。

ཡྟ། ཡད་དམ། 有吗？

ཡྟེ། ཡད་པའི། 有，存在的。

ཡྟར། ཡད་པར། 有，存在。

ཡན། ཡན་མཆོད། 施主与福田（佛）。

ཡན། ཡན་ཏན། 功德（佛），学问，能力。

ཡནའུ་ཡན། ཡན་ཏན་གྱི་ཆེར། 功德大，

功德增大。

ཡནའུ་ཡན། ཡན་ཏན་འོད། 德光。

ཡནའུ་ཡན། ཡན་བདག། 功德主，施主。

ཡནའུ་ཡན། ཡན་གནས། 福田（佛）。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 右方，在右边。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 青龙，如绿松石色的龙。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 翠湖，如绿松石色的湖沼。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 坚固（藻）。1. 大自在（天神名）。2. 不变不坏。3. 万字纹。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 坚固者（藻）。

遍入（天神名）。

གཡུ་གཡུ་གཡུ་གཡུ་ 左方，在左面。

ར

- རི རང་གི། 我的。
- རིམ། རང་གིས། 由我，由自己，被我。
- རྒྱལ། རང་གྲོལ། 自解脱。
- རྒྱལ། རང་ཅག 我们。
- རྒྱལ། རང་ཆས་སུ། 本来具有的，自然的。
- རྒྱལ། རང་ཉིད། 自己，独自。
- རྒྱལ། རང་ཉིད་ཀྱིས། 由自己，被自己。
- རྒྱལ། རང་བྱུང་། 自生（藻）。大梵（天神）

名)。

རྒྱལ་པ།

རང་མཛན་(ང)།

自相法 (佛)。

1. 如瓶自相。

2. 有自己的相

རྒྱལ་པ།

རང་གཞན།

貌者。自他，自己与他人。

རྒྱལ་པ།

རང་བཞིན།

自性，自体。

རྒྱལ་པ།

རང་རང་།

各个，各别。

རྒྱལ་པ།

རང་རིག།

自证分 (佛)。自然的知
识，自己的认识。

རྒྱལ་པ།

རང་སྐྱེད།

喜悦的，高兴的。

རྒྱལ་པ།

རང་བཟུགས།

1. 赞颂。2. 解脱。

རྒྱལ་པ།

རང་ཆད།

1. 断坏。2. 严励惩处。

རྒྱལ་པ།

རང་བཞིན།

威严可怖。

རྒྱལ་པ།

རང་བྱུང་།

1. 出离，出家。2. 丁

卯年。

ཨྲཱི

རབ་བྱེད།

章，品，多语集为章，集

章为论。

ཨྲཱི

རབ་འབྱམས།

1. 周遍。2. 究竟。

3. 殊胜。

ཨྲཱི

རབ་འབྱོར།

善现，即声闻须菩提（佛的弟子）。

ཨྲཱི

རབ་མེད།

无徒涉处。

ཨྲཱི

རབ་མྱུས།

1. 极狂，神经失常。2.

庚午年。

ཨྲཱི

རམ་ཆེན།

大蓝。

ཨྲཱི

རལ་འབྱམས།

乱发（藻）。毗那夜

迦（天神名）。

ཨྲཱི

རལ་གྲི།

剑，长刀。

རྒྱུག་པ་ རལ་ལྷུག་ 发誓。

ཇི་ ཇི་པ། 1. 山。2. 七。

ཇིལ་ ཇི་པོང་ཅན། 有兔（藻）。月亮。

ཇིལ་ ཇི་རལ། 须弥山。

ཇིལ་པ་ ཇིལ་ཅན། 有学问（藻）。学者。

ཇིལ་ལྟ་ ཇིལ་གནས། 明，明处（佛），学问。

ཇིལ་པོ་ ཇིལ་འཛིན། 持明（佛）：药物持明、

受用持明、身持明。

ཇིལ་པོ་ ཇིལ་གསུམ། 三明（佛）：宿住明、

死生明、漏尽明。

ཇིལ་ ཇིལ་ས་ཅན། 1. 有种姓。2. 有伤。

ཇིལ་པ་ ཇིལ་ས་ལྷ། 五部佛：不动佛、宝生佛、

无量光佛，不空成就佛和毗卢佛。

ཉི་ཤུ་གྲུབ། རིགས་དྲུག་ 1. 中观六论, 2. 六种姓。

1. 密教三部：佛部、

金剛部和蓮花部·2. 显教三种姓：声闻种姓、独觉种姓和大乘种姓。

འབྲི་གློ་མེད།

三怙主：佛部文殊，金剛

部金剛手和蓮花部觀音。

舍利，设利罗（佛），长期保存之义，如说佛牙为**𑖀𑖦𑖫𑖞𑖱𑖥**宝，价值

२५। ई व' उव (ऊव) 大。

འོ་དེ་ནི་གྲུ། རི་བྱ་ཆེན་མོ་ལ་སྤུམ། 三宝(金、
银、铁)。

འཕྲིན་ལྗོངས། རིན་ཆེན་གསུམ། 三宝 (佛) 。

ཡིན། རྒྱ་ལྗོངས། 宝，宝物，金银财宝。

ལྷོ་ལྷོ་ རིམས་ཅན། 瘟疫，传染病。

རྩི། རིལ་བུ། 丸，如小丸药。

འཛིན། རུ་དཔོན། 队长，一队之官。

འཛིན། རུ་མཆན། 军旗；器械。

འཛིན། རུ་མཆོན། 军旗，队旗。

རྩལ་ལྷོ། རུས་ཅན། 有骨气，有毅力。

རྩལ་ལ། རུས་སྤལ། 龟，鳖。

རྩལ་ལྷོ། རུས་སྤལ་གྱི། 乌龟的。

རྩལ་ལྷོ། རུས་སྤལ་ཅན། 有鳖（藻）。氐宿

月（四月）。

རྩལ་ལ། རུས་སྤལ། 骨瘤，骨上所生的刺瘤。

ཨི། རི་རི། 各别，每个，——。

ཡི་ རེད་དོ། 是啊！

ཡི་ རྩ་ལྔ་ན། 持味（藻）。舌头。

ཡི་ རྩ་ལྔ་ན། 压制啊！

ཡི་ རྩ་ལྔ་ན། 默然，默默不语。

ཡི་ རྩ་ལྔ་ན། 峡谷地区，农区。

ཡི་ རྩ་ལྔ་ན། 所加持。

ལ

ལུ་ཏུ། ལ་ཏུ། 欢喜团，加许多香料的一种食品。

ལ། ལ་དྲ། 藏文中表示“在”、“到”、

“向”等义的文法虚词。

ལ་ཁུགས་པ། ལ་ཁུགས་པ། 关税员，驻在山中关

口的征税吏。

ལག་གི། ལག་གི། 手的。

ལག་གིས། ལག་གིས། 由手，用手。

ལག་རྒྱ། ལག་རྒྱ། 手行(藻)。1. 蛇。2. 龙。

ལག་གཉིས། ལག་གཉིས། 两手，双手。

ལེན་པ། ལག་འཛིན། 执照，凭据。

ལམ། ལམ། 路，道路。

ལམ་མཐོ། ལམ་མཐོ། 道路的交会处。

ལམ་མཐོ། ལམ་མཐོ། (注同上)

ལས་ཀྱི་མཐའ། ལས་ཀྱི་མཐའ། 无间业（佛）。

ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ། 异熟果（佛）。

ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། 事情的成就。

ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། 业障（佛），如杀害父母
之业障。

ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། 羯摩仪轨（佛），作事仪
式，修法仪式。

ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། (注同上)

ལྷ་ལས་འབྲས། 业果（佛）。

ལུག་ལས་སྒྲ། 1. 容易。2. 善业。

ལྷ་གི་ལོ། 羊年，未年。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ། 授记（佛），预言。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ། （注同上）

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོ། 预示的，授记的。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོ། 身体所生（藻）。血。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོ། 1. 保护身体（藻）。甲
胃。2. 太阳。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོ། 身、语、意。

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལོ། （注同上）

ཁྱེད་

ལུས་སེམས།

身心。

ཁྱེད་

ལུས་སྤྱང་།

保护身体（藻）。甲冑。

ཁྱེད་

ལེ་ཆན།

部，类。

ཁྱེད་

ལེགས་ལྷན།

具善（藻）。世尊（佛）。

ཁྱེད་

ལེགས་ལྷན་མ།

具善女（藻）。邬

摩天女。

ཁྱེད་

ལེགས་པར།

完整的，完满的，优美的。

ཁྱེད་

ལེགས་སྤྱང་།

善构，修辞，润色。

ཁྱེད་

ལེགས་སྤྱན་མ།

善施女（藻）。1.

度母（菩萨名）。

2. 火神之妃。

ཁྱེད་

ལེགས་སྤྱ།

善哉！好哇！

ཁྱེད་

ལེགས་གསུང་།

善说（藻）。佛。

ལེན་པ། ལེན་ཆགས། 难为。

ལེན། ལེན་དུ། 取，拿。

ལེབ། ལེབ་ལེབ། 扁，扁平。

ལོན། ལོན་གས། 回转吗？返回吗？

ལྟེན། ལྟེན་འདྲིན། 1. 引导邪恶。2. 毗

那耶迦（天神名）。

ལྟེན་པ། ལྟེན་སྟེན། 侧生，胁生（藻）。

乳房。

ལྟེན་པ། ལྟེན་སྟེན། 旁边，附近。

ལྟེན་པ། ལྟེན་སྟེན། 报身，受用身，受用报身。

ལྟེན་པ། ལྟེན་སྟེན་པ། 享用财物。

ལྟེན་པ། ལྟེན་སྟེན། 资财，财产，受用，

享用。

ལྷ་

ལྷ་ལ་སྤྱོད།

(注同上)

ལྷ་ལ་

ལྷ་ལ་སྤྱོད།

(注同上)

ལྷ་ལ་

ལྷ་ལ་སྤྱོད་ལྷ་ལ་སྤྱོད།

资财丰富,受用

圆满。

ཁ

ཐག་

ཁ་ཐག་ 血肉，血和肉。

ཐག་ཐོན་

ཁ་ཐག་འཛིན་ 持血肉（藻）。

筋脉。

ཐག་ཐོན་

ཁ་ཐག་ཐོན་ 僧裙，下衣。

ཐག་ཐོན་

ཁ་ཐོན་གསལ་ 东方。

ཐག་

ཁ་ཐོན་གསལ་ （注同上）

ཐག་ཐོན་

ཁ་ཐོན་ 快，疾行无阻。

ཐག་ཐོན་

ཁ་ཐོན་ 阿西那树。

ཁ་ཐོན་ 大树。

ཐེཤ། རིན་ཏུ། 甚，很，极，十分。

ཐེཤ། རིན་ཏུ། (注同上)

ཐེཤ། རིས་མཛད། 令吉祥（藻）。佛。

ཐུལ། ཐུལ་ལག། 1. 道路。2. 行迹。

ཐཱ་ཀ། རེད་བདག། 丈夫，我，补特伽罗（佛），
人。

ཐེརཏ། རེར་ཕྱིན། 慧度，般若波罗密多（佛）。

ཐེརཏ་ལ་ལྷོཏ། རེར་ཕྱིན་མཚོད་རྟེན། 慧塔。

ཐེརཏ། རེར་ཕྱིན་མ། 大般若波罗密多经。

ཐེལཏ། རེལ་ཅན། 1. 有水晶。2. 毗沙
门（天神名）游戏处。

ཐེལ། རེས་ཏུ། 所知（佛），一切所了知的

境界，与“所量”、“境”、“法”等同是一义。

ཤེས་པ། 所知（佛）。（注同上）

ཤེས་པའི་བྱེད། 1. 证知（佛）。

2. 能立（佛）。

ཤེས་པའི་རྒྱུ། 智慧，般若，（佛），对于所
观察的事能分辨其功德过
失之心。

ཤེས་པའི་རྒྱུ། （注同上）

ཤེས་པའི་རྒྱུ། （注同上）

ཤེས་པའི་སྒྲིག་པ། 知道了，见到了。

ཤེས་པའི་གྲྲི། 纸。

ཤེས་པའི་ཕྱོག་པོ། 下面，向下的。

ཤེས་པའི་སྒྲིག་པ། 1. 心已失念，已失知觉。2.

已被盗，已遗失。

གཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་། 阎罗，阎王。

གཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་། (注同上)

གཤིན་པོ་། ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 阎摩敌，能怖金
刚，大威德（本
尊名）。

གཤིན་པོ་། ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། (注同上)

གཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་། 所排，当排列整齐。

ཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 请来，

请降临。

གཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 1. 有犁。2. 水牛。

ཐུ་ག་ཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 说修法。

ཐུ་ག་ཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 说和……。

ཐུ་ག་ཤིན་པོ་ ག་ཤིན་པོ་ཐུ་ག་ཤིན་པོ་། 道路，路程。

ཏེཤེ། བཤེས་གཉེན། 1. 告知善道者，善知识（佛）。2. 朋友。
3. 太阳。

ཏེཤེ། བཤེས་གཉེན། (注同上)

ཏེཤེཤེ། བཤེས་གཉེན། (注同上)

ཏེཤེལེ། བཤེས་ལེན། 具角（藻）。蜥蜴。

ས

ཕིན་ ས་འཛིན། 持地(藻)。1. 山。2. 国王。

ཡུལ། སངས་རྒྱལ། 佛。

ཡུལ་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི། 佛的。

ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་མཛད་པ་འདི།

由佛护所著的，佛护著的。

ཡུལ་འབྲུག་པ། སངས་རྒྱལ་འབྲུག་པ། 佛果。

ཕྱི་ལྷན། ལུས་འབྲུག་པ། 《三百颂》。

ཕྱོད། ལུས་མཛོ། 三岔路口，道路会合的地方。

ཕྱོད་ལུང་། ལུང་ལུང་། 沟路，如山叉多的路。

མེ སེང་གེ། 狮子。

མེ སེང་གེ། (注同上)

མེལ སེང་གེ་ཅན། 有狮子(藻)。船筏。

མེལ་ལྟེན་ལོ་ཤིང་། སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི།

森格桑波(人名)著的。

མེལ་ སེམས། 心，六识(佛)。

མེ སེམས། (注同上)

མེལ་ སེམས་སྐྱེས། 心生(藻)。遍入(天

神名)。

མེལ་ སེམས་བསྐྱེད། 发心(佛)，如新生

起之心或发大乘心。

མེལ་ སེམས་ཅན། 有情，众生(佛)。

མེད་མྱོ།	སེམས་ཅན་གྲགས་ཅན།	一切众生。
མེད་ཀྱ།	སེམས་ཆེན།	1. 大心量。2. 佛。
མེད་ཀྱི།	སེམས་ཉིད།	心性（佛），心真实性。
མེད་ཀྱི་ཀྱ།	སེམས་སྐྱུག།	忧愁，烦恼。
མེད་ཀྱི་ཀྱི།	སེམས་པརི།	想的，想象的。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱ།	སེམས་དཔའ།	菩萨。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི།	སེམས་སུ།	心中，在心中。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱ།	སེར་ནག།	深黄色，黄黑色。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱ།	སེར་ནག་མ།	深黄女（藻）。
		邬摩天女。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱ།	སེར་སྒྲ།	慳（佛），吝啬。
མེད་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱ།	སེར་སྒྲ་ཅན།	慳吝者，守财奴，无施

舍心者。

ཡེ་ཤིང་པ། 1. 黄色。2. 火。3. 火神。

ཡེ་ཤིང་། 各各，各自。

ཡེ་ཤིང་པ། 各别，差别，另外。

ཡེ་ཤིང་། 各自，不同地。

ཡེ་ཤིང་། 考虑，想想。

ཡེ་ཤིང་པ། ཡེ་ཤིང་པ། 考虑吧！想想吧！

ཡེ་ཤིང་པ། 病愈，养病的人好了。

ཡེ་ཤིང་པ། 豆子，如蚕豆。

ཡེ་ཤིང་པ། 水獭。

ཡེ་ཤིང་པ། ཡེ་ཤིང་པ། 公子说。

ཡེ་ཤིང་པ། ཡེ་ཤིང་པ། 护有（藻）。毗那耶迦（天

神名)。

འྲིན་པ་ལྷ། 罗刹 (佛)，恶鬼的总名。

འྲིན་པ་ལྷ་མོ། 罗刹女 (佛)。

ལྷ་པོ། ལྷ་པོ་མ། 护法神。

ལྷ་པོ། ལྷ་པོ་མ། 搅过之物，如酥油茶。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 烧尸处，尸林，坟墓。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 众生，生物。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 断命 (佛)，杀害。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 已杀，已断其命。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 命处 (藻)。心脏。

འྲིན་པ་ལྷ། འྲིན་པ་ལྷ་པོ། 为了，因此，是故。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 以后。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 1. 回答。2. 婆罗门。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 再者，复，又。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 求学，求学问。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 欲求，想学。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 轨范师（佛），

师长，先生。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། （注同上）

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 弟子，学生。

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། （注同上）

ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་། 密咒（佛），行者须隐

密修行之咒，名密咒。

གཤམ་པ་

གསལ་ན་པ་

听后，听到后。

གཤམ་པ་

གསལ་ལྟུང་

胜光王，释迦佛在世时的国王之一。

གཤམ་པ་

གསལ་ལྟུང་གྱི་

胜光王的。

གཤམ་པ་

གསུང་རབ་

经（佛），佛语。

གཤམ་པ་

གསུངས་སྤྱི་

说了，已说话。

གཤམ་པ་

གསུང་། རྩ་

三。

གཤམ་པ་

གསུང་མ་མར་

于第三。

གཤམ་པ་

གསུང་མེད་

无三。

གཤམ་པ་

གསུང་ཆ་ན་

三类（佛），每三个为一类。

གཤམ་པ་

གསེར་སྒྲིང་

金线。

འབྲུག་པོ་

གསེར་སྤྱུ་མས།

御酒，神饮，供神

的饮料。

ཕྱི་

གསེར་སྤྱུ་མས།

(注同上)

འབྲུག་པོ་

གསེར་ཅན།

有金（藻）。黄铜。

འབྲུག་པོ་

གསེར་ཐོག་

1. 金顶。2. 金殿瓦。

འབྲུག་པོ་

གསེར་ཐོད།

金冠，王冠。

འབྲུག་པོ་

གསེར་བུ།

养子。

འབྲུག་པོ་

བསམ་གསུང་བཟོ།

修集的，积福业的。

འབྲུག་པོ་

བསམ།

1. 思想，思索，想象。

2. 意，意志。3. 心，心灵。

འབྲུག་པོ་

བསམ་གཏན།

静虑，禅定（佛）。

འབྲུག་པོ་

བསམ་ཡས།

无边。

ཅེས་པ།

བསོད་སྟོམས།

乞食者，此有二

种，一、随所得而知足之乞食者。二、依次乞化之乞食者。

ཅེས་པ།

བསོད་ནམས།

1. 善业。2. 福德

(佛)，吉祥安乐。3.

善。4. 法，佛法。

ཅེས་པ་འབྲུག་ཀྱི།

བསོད་ནམས་ལུན་སྟོམ་ཆོགས་པའི།

吉祥圆满，福德俱全。

འབྲུག་

བསྐྱང་འཁོར།

护轮。

འབྲུག་

བསྐྱབ་བྱ།

当搅，如当搅乳酪。

འབྲུག་སྐྱེས།

བསྐྱབས་སྐྱེས།

搅生(藻)。

酥油。

འབྲུག་སྐྱེས་པའི།

བསྐྱབ་སྐྱེས་པའི།

1. 燃烧物。2. 木条、

酥油、芝麻、茅草等

护摩(佛)用物。

འབྲུག་

བསྐྱབ་བྱ།

1. 学问，当学的知识。

2. 告诫, 教诲。

བུ་ཕྱི་ལ་ བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་ན།

授学 (佛)。

བུ་ཕྱི་ བསྐྱབ་པ་ནི།

欺诳的, 欺骗的。

བུ་ཕྱི་ བསྐྱབ་པ་མེད།

真实, 不欺, 不欺诳,

可信任。

བུ་ཕྱི་ བསྐྱབ་པ་མེད།

(注同上)

5

དུལ་ ཅང་'ཅང་' | 单身，单独，单身汉。

ལྷལ་ ལྷ་ཆེན། 大天（藻）。大自在（天神名）。

ལྷེ་ ལྷ་འདྲེ། 神鬼。

ལྷུག་ ལྷ་ཏུག། 六天（佛）胜义天、声天、相天、色天、所修成天、清静天。

ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་། 具天（藻）。帝释（天神名）。
拉萨（地名）。

ལྷེལ་ ལྷ་མེན། 非天，阿修罗（佛）。

ལྷ་ཁྲིལ་ ལྷ་མ་ནག་མ། 黑天女。

ལྷ་མོ་དང་ལ་ལུང་བསྟན། 吉

祥天母授记。

ལྷ་མོ་ཆོག་ས། 天众(佛), 圣众海会,

佛会, 诸天会众。

ལྷ་མོ་མཚམས། 房宿(二十八宿之一),
房宿有四星, 形如象的
头及鼻。

ལྷ་མོ་རྒྱ་ས། 1. 哈达。2. 天界宝物。

3. 天衣及其饰品用具。

ལྷ་མོ་ཐུག་ས། 1. 神鬼。2. 作损害之魔鬼。

ལྷ་མོ་ཐུག་སྡེ་བརྒྱུད། 神鬼八部, 神鬼八族。

ལྷ་མོ་སྐྱོང་ས། 护卫神, 护法神。

ལྷ་མོ་ཐུག་ས། 优越的, 殊胜的, 超越的。

ལྷ་མོ་ཐུག་ས། 加行(佛), 预备。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 閃烁，晃耀。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ (注同上)

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 1. 俱生，同来，天赋。2. 同胞。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 1. 会，集会。2. 全体，

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 一起，一同，共同。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 天命，谓权威由天所
賜命。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 松散地，松弛地。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 钵，乞化钵。

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 任运(佛)，不费劳力
而做成。

ལྷོ་ལ། ལྷོ་ན་གྲུབ། 任运（佛），不由人工而

自然完成的。

ལྷོ་ན། ལྷོ་ན་པོ། 岗，如四宝所成之须弥山。

ལྷོ་ལ། ལྷོ་ནུབ། 西南，西南方。

ལྷོ་ནུབ། ལྷོ་ནུབ་པ་དག་པོ། 西南方主（藻）。

罗刹王（佛）。

ལྷོ། ལྷོ་ཕྱག་ས། 南方。